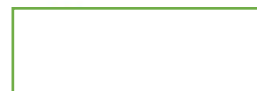

Klimaatmitigatieplan 2021-2030

provincie
Oost-Vlaanderen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Op weg naar een klimaatgezonde gemeente	4
1.1. Context	4
1.2. De ambitie van De Pinte	6
1.3. Strategie en principes	8
1.4. Organisatie en middelen	10
2. Evolutie van de CO₂ emissies tussen 2011 en 2020	12
3. Aanpak per sector	30
3.1. Huishoudens	30
3.2. Transport	41
3.3. Lokale voorbeeldfunctie	52
3.4. Lokale productie van hernieuwbare energie	56
3.5. Industrie en tertiaire sector	60
3.6. Landbouw	63
3.7. Andere	65
4. Samenvatting	67
5. Bronnen	68
6. Bijlagen	

Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

Een van de conclusies van het rapport van augustus 2021 van International Panel on Climate change (IPPC)) is dat 'zonder drastische maatregelen de wereld zich moet opmaken voor fors grotere weersextremen'. Klimaatverandering wordt daarnaast over de hele wereld waargenomen en vindt in een steeds sneller tempo plaats.

Nog volgens het IPCC moeten er zo snel mogelijk ingrijpende veranderingen plaatsgrijpen in alle sectoren: energie, mobiliteit, ruimtelijke ordening, landbouw en voeding, industrie, natuurbeleid, ... Enkel met een ambitieuzer, doorgedreven klimaatbeleid kunnen we het tij keren en vermijden dat we afstevenen op een klimaatopwarming van 3,5°C of meer. Dit zou immers een onomkeerbare impact tot gevolg hebben: verlies van biodiversiteit, gedwongen migratie van miljoenen mensen, snel smeltende poolkappen en stijgende zeespiegels.

Acties die hier iets aan doen, kunnen opgedeeld worden in twee categorieën: mitigatie en adaptatie. **Mitigatie zet in op het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en wil het probleem aanpakken bij de bron.** Adaptatie is erop gericht zo goed mogelijk voorbereid te zijn op wat de voorspelde klimaatverandering teweeg kan brengen, zodat de schade die erdoor aangericht wordt binnen de perken blijft.

Op 30 november 2020 ondertekende het lokaal bestuur van De Pinte het Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie 2030. Via dit convenant engageert het lokaal bestuur zich tot concrete maatregelen om de CO₂-uitstoot op haar grondgebied tegen 2030 met minstens 40% t.o.v. het referentiejaar 2011 te doen dalen en om haar grondgebied klaar te maken om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen.

De Pinte kan dit niet alleen. Een nauwe samenwerking met alle bevoegde bestuursniveaus en maatschappelijke actoren is nodig. De Provincie helpt als territoriaal coördinator voor het Burgemeestersconvenant het lokaal bestuur bij de opmaak en uitvoering van een ambitieus gemeentelijk klimaatactieplan.

Dit document geeft een overzicht van de mitigatiemaatregelen en -acties die de komende jaren uitgevoerd zullen worden door De Pinte om zo de lokale ambities rond klimaat te realiseren.

1. Op weg naar een klimaatgezonde gemeente

1.1. Context

1.1.1. Europese context

Tijdens de internationale klimaatconferentie van eind 2019 (COP25 in Madrid) lanceerde de Europese Commissie haar ambitieus "**European Green Deal**"-plan. Dit plan moet van Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent maken, met een netto-uitstoot van broeikasgassen die nul is.

Via het **Burgemeestersconvenant** wil de Europese Overheid steden en regio's aanzetten om ook van onderuit een ambitieus klimaatbeleid te ontwikkelen. Het Burgemeestersconvenant is een Europees initiatief dat ondertussen door meer dan 10.000 steden en gemeenten, verspreid over 60 landen, werd ondertekend. Ook alle Oost-Vlaamse gemeenten stapten mee in dit initiatief. Hierdoor engageren steden en gemeenten zich om de Europese klimaatdoelstellingen op hun eigen grondgebied te behalen. Om dit te doen stellen ze, binnen de 2 jaar na ondertekening van het convenant, een energie- en klimaatplan op. Dit plan is gebaseerd op enerzijds een CO₂-nulmeting en anderzijds een "risico- en kwetsbaarheidsanalyse voor klimaatverandering". Het plan moet een set van klimaatmaatregelen bevatten die nadien uitgevoerd en tweejaarlijks gemonitord worden (www.burgemeestersconvenant.eu).

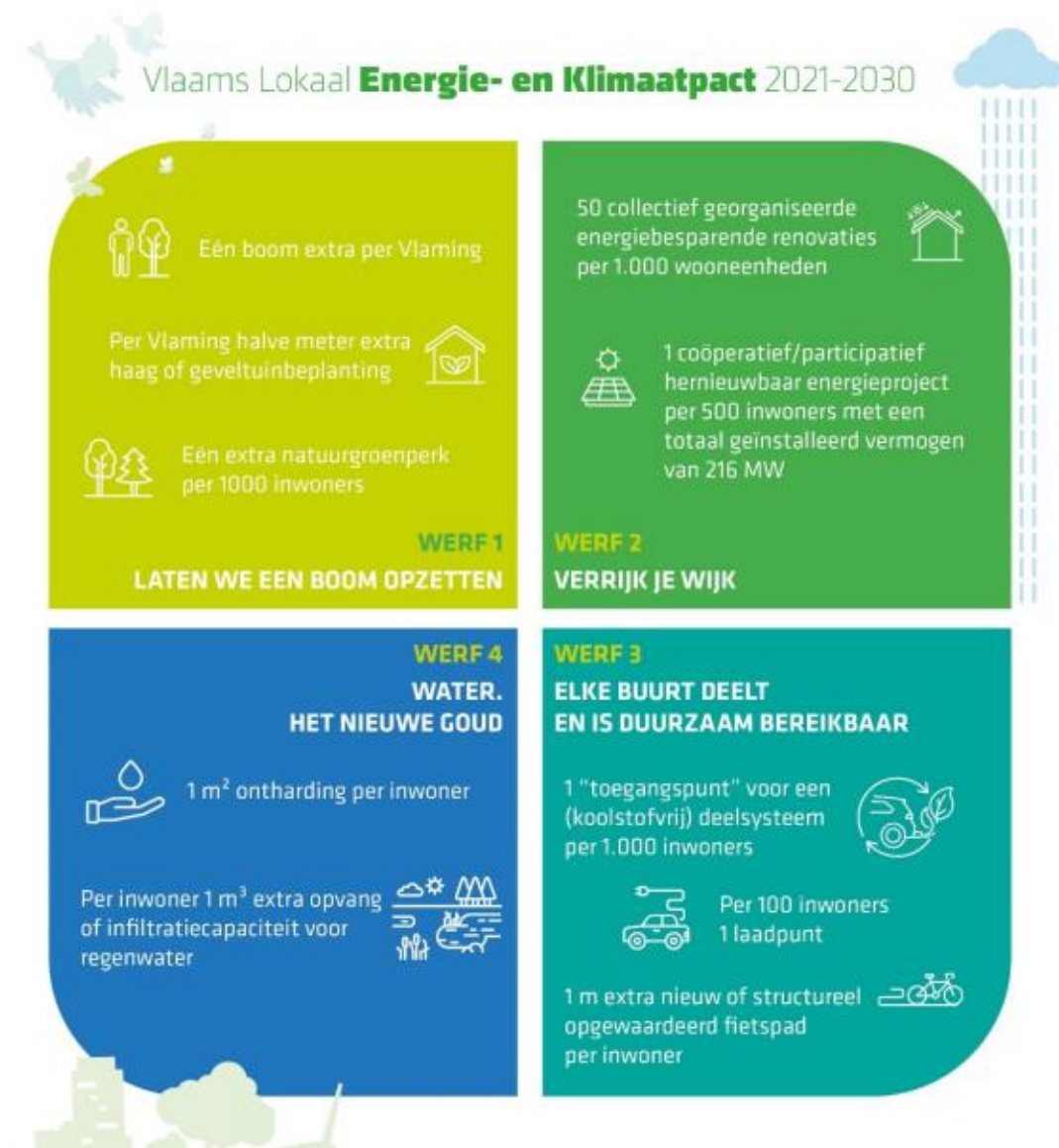
1.1.2. Vlaamse context

Ook het Vlaams klimaatbeleid zet in op zowel mitigatie als adaptie. De Vlaamse klimaatstrategie 2050 (d.d. 20 december 2019) legt reductiedoelstellingen vast voor de uitstoot van broeikasgassen en vormt een onderdeel van de Belgische klimaatstrategie 2050. Het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 geeft hier verder uitvoering aan en bevat meer dan 300 maatregelen. Met dit plan beoogt Vlaanderen in de niet-ETS sectoren een emissiereductie van

-35% in 2030 ten opzichte van 2005. alle emissies die niet onder het ETS (Emission Trade system) vallen. Het betreft vooral emissies afkomstig van transport, huishoudens, handel & diensten en landbouw.

De Vlaamse overheid ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling van mitigatie en adaptatiemaatregelen onder meer door het ter beschikking stellen van cijfers rond CO₂ uitstoot, goede voorbeelden (klimaatenruimte.be) en de ontwikkeling van een klimaatportaal waarop kaarten rond hitte, overstromingen, droogte kunnen geraadpleegd worden, zowel nu als voor 2100 (klimaat.vmm.be).

In juni 2021 lanceerde de Vlaamse Overheid het **Lokaal Energie- en Klimaatpact**¹. Het pact wil de Vlaamse steden en gemeenten ondersteunen in het behalen van concrete doelstellingen en bouwt voort op reeds ingeburgerde initiatieven zoals het Burgemeestersconvenant 2030. De focus ligt op vier werven: vergroening, energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, delen en duurzame mobiliteit, en ruimte voor water. Het pact bevat wederzijdse engagementen die de sleutelrol van lokale besturen in het Vlaamse klimaat- en energiebeleid beklemtonen. Ook De Pinte heeft dit pact ondertekend; in het voorliggende mitigatieplan zullen dan ook maatregelen en acties terug te vinden zijn die inspelen op werf 2 en 3.

¹ https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/sites/default/files/public/thema/andere/lokaal_energie_klimaatpact_20210604.pdf

1.1.3. Provinciale context

De Provincie Oost-Vlaanderen streeft ernaar om tegen 2040 klimaatgezond te zijn. De Provincie wil de uitstoot van broeikasgassen drastisch terugdringen en tegen 2040 klimaatneutraal zijn. Daarnaast streeft ze ook naar klimaatbestendigheid. Zo wil ze de negatieve effecten van de klimaatwijziging op haar grondgebied maximaal temperen. De Oost-Vlaamse steden en gemeenten zijn daarbij vooraanstaande partners. De Provincie is officieel erkend als territoriaal coördinator van het burgemeestersconvenant en ondersteunt gemeenten bij de opmaak van energie- en klimaatplannen, maar ook bij de uitvoering ervan o.a. via de organisatie van netwerkmomenten, het omgevingscontract, subsidies, gebiedsgerichte projecten, ... Waar relevant wordt in dit mitigatieplan dan ook de link gelegd met gemeentelijke acties die worden uitgevoerd i.s.m. de Provincie Oost-Vlaanderen.

1.1.4. Regionale context

Binnen de regio Schelde-Leie Oostrand werken Veneco en Provincie Oost-Vlaanderen samen om gemeentelijke klimaatacties tot uitvoering te brengen. Waar relevant wordt in dit mitigatieplan dan ook de link gelegd met gemeentelijke acties die worden uitgevoerd i.s.m. Veneco.

1.2. Onze ambitie

De Pinte ondertekende het Burgemeestersconvenant voor het eerst in 2014 en engageerde zich toen om de CO₂ uitstoot op het grondgebied te verminderen met 20% in 2020 ten opzichte van 2011. Dit resulteerde in de opmaak van een eerste mitigatieplan.

Op 30 november 2020, besliste de gemeenteraad om haar engagement te vernieuwen en de ambitie te verhogen. De Pinte wil de CO₂-uitstoot op het grondgebied reduceren met 40% tegen 2030 t.o.v. 2011 (mitigatie). Anderzijds wil het lokaal bestuur de gevolgen van de klimaatverandering zo goed mogelijk opvangen (adaptatie). De strategieën, maatregelen en acties om deze klimaatambities te behalen, zijn opgenomen in het voorliggende mitigatieplan enerzijds en in het adaptatieplan anderzijds.

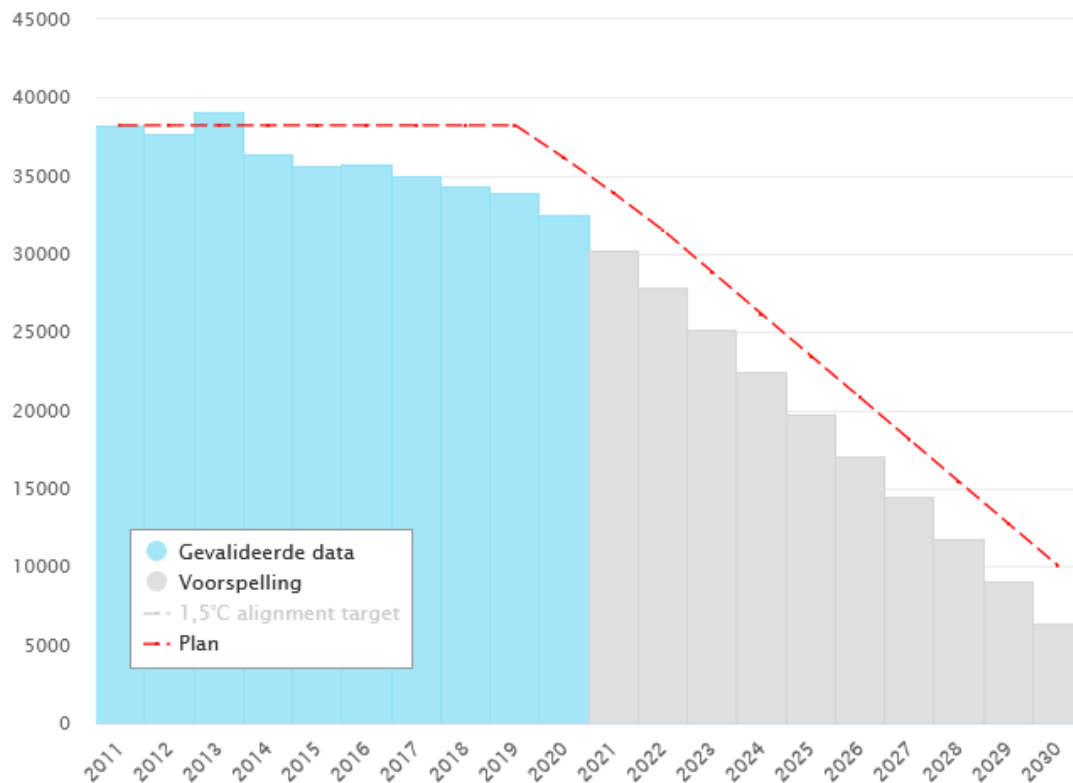
Voorliggend document gaat enkel in op de actualisatie van het mitigatieplan. Dit werd opgemaakt i.s.m. de Provincie Oost-Vlaanderen als territoriaal coördinator en het studie bureau Futureproofed.

Ambities tegen 2030

Lokaal bestuur De Pinte engageert zich om de CO₂ uitstoot op haar grondgebied met minstens 40% te verminderen tegen 2030 t.o.v. het referentiejaar 2011. Hiermee willen we op lokaal niveau de uitstoot van broeikasgassen drastisch terugdringen en zo bijdragen aan de wereldwijde strijd tegen de klimaatverandering. We willen dit doen door energie te besparen, het aandeel hernieuwbare energie aanzienlijk te verhogen en het verbeteren van de energie-efficiëntie. Dit doen ze in verschillende sectoren zoals in de huishoudens, transport, industrie, tertiaire sector, landbouw, ...

De Pinte wil uitgroeien tot een plaats waar alle burgers toegang hebben tot **veilige, duurzame en betaalbare energie**. We nemen hiervoor de nodige maatregelen op in het energie- en klimaatactieplan.

Maar wat wil dit nu concreet zeggen? Via onderstaande grafieken maken we de doelstelling iets concreter; op basis van de cijfers van 2011 én de laatst beschikbare cijfers van 2020, om te zien over hoeveel ton CO₂-reductie het precies gaat.

Op bovenstaande grafiek zien we dat de CO₂-uitstoot in 2011 38.219 ton bedroeg, en dat deze in 2020 (laatst beschikbare cijfers) is teruggevallen tot 32.437 ton.

De 2030-doelstelling t.o.v. het referentiejaar 2011

Een CO₂-reductie van 40% t.o.v. 2011 betekent dat de uitstoot minstens 15.287 ton CO₂ dient te verminderen tegen 2030.

De 2030-doelstelling t.o.v. de laatst beschikbare cijfers 2020

Tussen 2011 en 2020 is de uitstoot op het grondgebied van De Pinte reeds met 5.782 ton CO₂ -van de vooropgestelde 15.287 ton- verminderd. Dit wil zeggen dat De Pinte om de -40%-doelstelling te behalen nog **9.505 ton CO₂** (of 29,3%) moet besparen tussen 'nu' en 2030.

De doelstelling komt dus overeen met een CO₂-reductie van minstens -29,3% of – 9.505 ton CO₂ tussen 2020 en het jaar 2030.

Een vooruitblik naar 2050

Het lokaal bestuur streeft naar **een koolstofarme en klimaatbestendige maatschappij in 2050** en wil met haar energie- en klimaatactieplan bijdragen aan de provinciale, Vlaamse en Europese klimaatdoelstellingen.

De complexiteit van de klimaatproblematiek en het ambitieniveau is echter dermate hoog dat traditionele beleidsconcepten en instrumenten onvoldoende zijn om deze doelstellingen te bereiken. Er is bijgevolg een **ambitieuw en gedurfd beleid** nodig dat gericht is op **structurele veranderingen op systeemniveau** om zo op lange termijn tot de noodzakelijke transitie te komen en dit op elk beleidsniveau. Onze maatschappelijke systemen van ruimtelijke ordening, bouwen en wonen, het mobiliteitssysteem, het energiesysteem en het productie- en consumptiesysteem moeten structureel hervormd worden.

Verder in het actieplan worden de concrete langetermijndoelstellingen om tot deze structurele transitie te komen per beleidssector toegelicht.

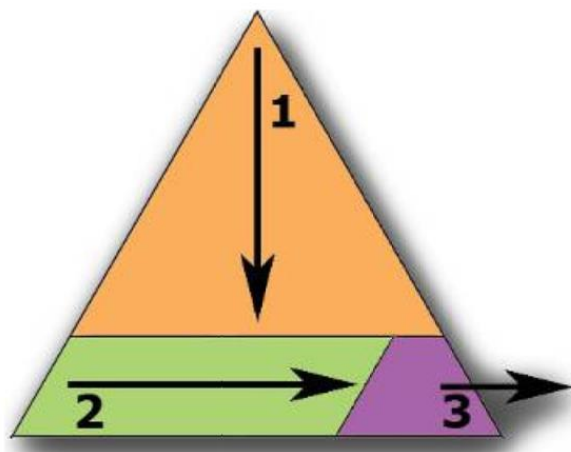
1.3. Strategie en principes

1.3.1. Trias Energetica

Bij het realiseren van deze ambities zet de gemeente zowel in op quick wins op korte termijn als op langetermijnacties die een doorgedreven transitie naar een koolstofarme en veerkrachtige maatschappij mogelijk maken (bv. smart grids, kernversterking, ...).

Het **mitigatiebeleid** gaat uit van de **trias energetica**:

- (1) stappen zetten om de energievraag te verminderen (energiebesparing);
- (2) het gebruik en opwekken van hernieuwbare energie optimaliseren (hernieuwbare energie);
- (3) aan de resterende energievraag voldoen met efficiënte, schone technieken (energie-efficiëntie).

Acties die gebaseerd zijn op bovenstaande principes hebben naast het verminderen van de uitstoot ook het voordeel dat ze vaak kostenbesparend zijn, de afhankelijkheid van externe energiebronnen verkleinen en de luchtvervuiling verminderen.

1.3.2. Algemene principes

Een beleidsdomeinoverschrijdende aanpak

Een goed ondersteund en uitgevoerd klimaatbeleid vergt de samenwerking en inspraak van verschillende beleidsdomeinen, naast die van de bevolking en andere actoren. Een voorwaarde hierbij is dat de betrokken diensten (ruimtelijke ordening, openbare werken, leefmilieu, communicatie...) goed opgeleid worden.

Keuze voor No-Regret maatregelen

De focus ligt steeds op zogenaamde “No Regret”-maatregelen. Maatregelen waarvan men in eender welk klimaatscenario geen spijt van zal krijgen. Idealiter hebben de maatregelen nu direct al een effect.

Inzetten op meekoppelkansen

Soms kan de ene maatregel of actie prioriteit krijgen over een andere omdat hier veel andere baten mee gepaard gaan. Het is zeker nuttig om aandacht te hebben voor deze ruimere baten (bv. sociaal, financieel, of koppeling met andere beleidsdoelstellingen).

Het goede voorbeeld geven

Het lokaal bestuur geeft zelf het goede voorbeeld voor wat betreft haar eigen gebouwen, verplaatsingsgedrag en aankoopbeleid. De gemeente zorgt er tevens voor dat deze acties zichtbaar zijn naar de bevolking en andere stakeholders toe, met een goede communicatie over het waarom en de aanpak.

Samenwerken met inwoners, scholen, landbouwers en bedrijven

Participatie is voor ons een prioriteit over alle beleidsdomeinen heen. Het betrekken van scholen, bedrijven, inwoners,... is belangrijk om de doelstellingen van het klimaatbeleid tot uitvoering te brengen. We kunnen dit immers niet alleen.

Energiearmoede verminderen

In het kader van het Europese Burgemeestersconvenant engageren ondertekenaars zich tegen 2030, naast het tegengaan van de klimaatveranderingen en het zich aanpassen aan de onafwendbare gevolgen daarvan, ook in het voorzien van gegarandeerde, duurzame en betaalbare energie voor alle inwoners. In een Europese context betekent dit het tegengaan van energie-armoede. Door dat te doen kunnen ondertekenaars van het Convenant de levenskwaliteit van hun inwoners verhogen en een eerlijker en inclusievere maatschappij creëren.

Een volgehouden communicatie en sensibilisatie

Een heldere, doelgroepgerichte en volgehouden communicatie en sensibilisatie is erg belangrijk. De gemeente overtuigt doelgroepen van het nut, de nood en de voordelen van het mitigatiebeleid. Een toegenomen bewustwording vergroot het draagvlak om de maatregelen en acties te realiseren. Goede informatie zorgt ook voor meer zelfredzaamheid.

Inzetten op handhaving

Er bestaan in de praktijk al verschillende regels die een mitigatiebeleid ondersteunen, maar veel staat of valt met een goede handhaving van die regels. Lokale capaciteit om te handhaven is natuurlijk een belangrijke factor, maar ook prioriteiten stellen kan helpen.

1.3.3 Ruimtelijke ordening als sleutelsector

Onze ruimtelijke ordening is van cruciaal belang om de klimaatcrisis op te lossen. Een goede, doordachte ruimtelijke ordening draagt bij tot zowel het verminderen van de broeikasgasuitstoot (mitigatie) als tot het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering (verhogen weerbaarheid door klimaatadaptatie).

Een studie van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid wees uit dat de kosten voor het aanleggen van riolering of elektriciteit voor een huis in een afgelegen gebied tot 7 maal hoger liggen dan voor een gebouw in een stadskern. Wie niet in een dorps- of stadskern woont, gebruikt bovendien vaker en langer de auto, wat zorgt voor meer files en een hogere CO₂-uitstoot. De studie wees eveneens uit dat door minder verspreid te wonen, de Vlaamse overheid 387 miljoen euro per jaar kan uitsparen op kosten voor nutsinfrastructuur en 1,1 miljard op mobiliteitskosten. Dit houdt in dat ook voor gemeenten de kosten sterk gereduceerd kunnen worden door in te zetten op kernversterking en slimme verdichting, met behoud van open ruimte.

Aangezien een lokaal bestuur heel wat hefboomen in handen heeft op vlak van ruimtelijke ordening, is dit dan ook dé sleutelsector voor een geslaagd lokaal klimaatbeleid. Gemeenten die hun klimaatdoelen willen halen, zullen prioritair moeten inzetten op een goed sturend ruimtelijk beleid, met het oog op:

- stimuleren van kwalitatieve kernversterking en ruimtelijke ontwikkelingen rond mobiliteitsassen en -knooppunten;
- optimalisatie en kwalitatieve verdichting van bestaande bebouwde ruimte (waar gewenst);
- verwevenheid van wonen, werken, winkelen en ontspanning;
- vrijwaren van open ruimte, afremmen lintbebouwing en verspreid wonen;
- ruimte voorzien voor hernieuwbare energie, water, natuur, bos en duurzame, lokale landbouw.

Zowel het verordenend ruimtelijk ordeningsinstrumentarium (beleidsplannen en beleidskaders, ruimtelijke uitvoeringsplannen, verordeningen, omgevings- en verkavelingsvergunningen,) als niet-verordenende instrumenten (woningtypetoets, beeldkwaliteitsplan, masterplan, afwegingskader, richtlijnen voor de inrichting van het openbaar domein, ...) kunnen ingezet worden. In dit plan zijn in de verschillende sectoren acties opgenomen die gelinkt zijn aan het ruimtelijk beleid.

1.4. Organisatie en middelen

1.4.1. Organisatie

Een breed gedragen klimaatbeleid waarbij zowel het beleid als de verschillende beleidsdomeinen binnen het bestuur betrokken zijn en waaraan ook externe stakeholders en inwoners kunnen participeren, kan het opstellen en uitvoeren van een ambitieus klimaatactieplan enkel ten goede komen. De gemeente organiseert zich daarop zowel intern als in haar werking met externen.

Intern

- werd een trekker aangeduid die verantwoordelijk is voor de opmaak en coördinatie van de uitvoering van het klimaatactieplan 2030;
- werd een gemeentelijk klimaatteam opgericht met daarin mandatarissen en vertegenwoordigers van volgende diensten: infrastructuur, grondzaken, milieu en bouwen.

Het gemeentelijk klimaatteam komt op regelmatige basis samen en volgt alle acties en maatregelen op, bespreekt verbeterpunten, overlegt regelmatig met de verschillende werkgroepen en koppelt terug naar het schepencollege en de gemeenteraad. Dit alles met het oog op een efficiënt klimaatbeleid.

Het klimaatbeleid werd verankerd binnen het bestuur. Daartoe werden de klimaatdoelstellingen en -ambities van de gemeente mee opgenomen in het gemeentelijke strategische meerjarenplan en de beleids- en beheerscyclus (BBC).

Extern

werd zowel bij de opmaak van het klimaatactieplan 2030 als bij de uitvoering ervan ingezet op participatie met volgende stakeholders:

- o Provincie Oost-Vlaanderen
- o Veneco
- o Futureproofedcities
- o Gemeentelijke adviesraden
- o Klimaatambassadeurs

Doel van dit participatieproces is om de gemeentelijke doelgroepen mee te laten nadenken over het gemeentelijk klimaatbeleid, input te krijgen voor het klimaatactieplan 2030 en de voorgestelde maatregelen te toetsen op hun haalbaarheid. Zo wil de gemeente komen tot een gedragen klimaatplan en -beleid en een actieve medewerking bij de uitvoering ervan.

De gemeente wordt ondersteund door een breed partnerschap waaronder de Vlaamse Overheid, VITO, Fluvius, het provinciaal Steunpunt Duurzaam wonen en bouwen, Veneco, ... De Provincie Oost-Vlaanderen biedt, in haar rol als territoriaal coördinator van het Burgemeestersconvenant, inhoudelijke, technische en administratieve ondersteuning aan, alsook biedt ze uitvoeringsgerichte ondersteuning aan d.m.v. trajectbegeleiding, tools, subsidies, e.a.

1.4.2. Middelen

Financiële middelen

Rekening houdend met de globale CO₂-uitstoot van de gemeente op dit moment en het verwachte resultaat van reeds geplande inspanningen, kan men enkel concluderen dat de komende jaren extra inspanningen nodig zijn om de gestelde ambities/doelstellingen ook daadwerkelijk te verwezenlijken.

Het budget om dit klimaatactieplan 2030 te realiseren bestaat uit:

- gemeentepersoneel voor de coördinatie van gemeentelijke acties;
- personeel van de ondersteunende partners (klimaatambtenaar Veneco);
- gemeentelijke investeringen in het eigen patrimonium en het wagenpark om de voorbeeldfunctie uit te oefenen;
- budget dat vrijkomt door gerealiseerde besparingen bij quickwins en dat opnieuw ingezet kan worden voor energie- en klimaatbeleid;
- bestaand budget dat al wordt ingezet voor klimaatbeleid;
- bestaand budget dat geheroriënteerd wordt naar klimaatbeleid door de klimaatdoelstellingen mee op te nemen in alle projecten en beleidsbeslissingen van de gemeente;
- middelen die de gemeente jaarlijks ontvangt (2021-2030) door ondertekening en uitvoering van het Vlaams Lokaal Energie- en Klimaatpact;
- bijkomend budget voor concrete projecten;
- extra subsidiemogelijkheden of financiële structuren zoals:
 - Europese subsidieprogramma's
 - Federale, Vlaamse en provinciale subsidies
 - ESCO (Energy Service Company)
 - Crowdfunding
 - ...

De budgettaire vertaling van de acties gebeurt via aanpassingen van het meerjarenplan. Heel wat budgetten zijn reeds voorzien in de reguliere middelen van verschillende diensten en beleidsdomeinen. Waar nodig zullen de bestaande middelen geheroriënteerd worden of zullen er in het bestaande beleid andere accenten gelegd zonder financiële gevolgen.

2. Evolutie van de CO₂ emissies tussen 2011 en 2020

Een gedetailleerde analyse van de CO₂ emissie per sector en een aantal andere klimaat- en energiegerelateerde indicatoren, zijn opgenomen in het klimaatrapport van De Pinte. De meest recente versie is beschikbaar op www.provincies.incijfers.be.

Hieronder geven we enkel de belangrijkste grafieken en tabellen weer.

Een belangrijk verschil met het klimaatrapport is dat we, conform de regels van het Burgemeestersconvenant, de uitstoot van de autosnelwegen in mindering hebben gebracht. De aanwezigheid van snelwegen heeft een grote impact op de afgelegde kilometers en de CO₂-uitstoot door transport in de gemeente. Aangezien het veelal over doorgaand verkeer gaat, heeft de gemeente hier echter weinig impact op.

2.1 Energiegebonden uitstoot van CO₂ in de gemeente

Sinds 2011 maakt VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) in opdracht van de Vlaamse overheid een jaarlijkse CO₂ -emissie-inventaris op voor alle Vlaamse gemeenten, conform de regels van het Burgemeestersconvenant.

Wat wordt gemeten?

De CO₂-emissie-inventaris geeft een beeld van de energiegerelateerde CO₂-uitstoot op het grondgebied van de gemeente. Het gaat enerzijds over directe CO₂-emissies door het verbruik van brandstof in gebouwen, toestellen/voorzieningen/industriële installaties en door transport. Anderzijds gaat het over (indirecte) CO₂-emissies door de productie van elektriciteit, warmte of koude die wordt verbruikt in de gemeente.

Wat wordt niet gemeten?

Niet-energiegebonden CO₂-uitstoot en de uitstoot van andere broeikasgassen zoals lachgas en methaan of roet en sterke fluorgassen. Ook de uitstoot van scheepvaart, luchtvaart en spoorverkeer werden niet mee opgenomen in deze meting.

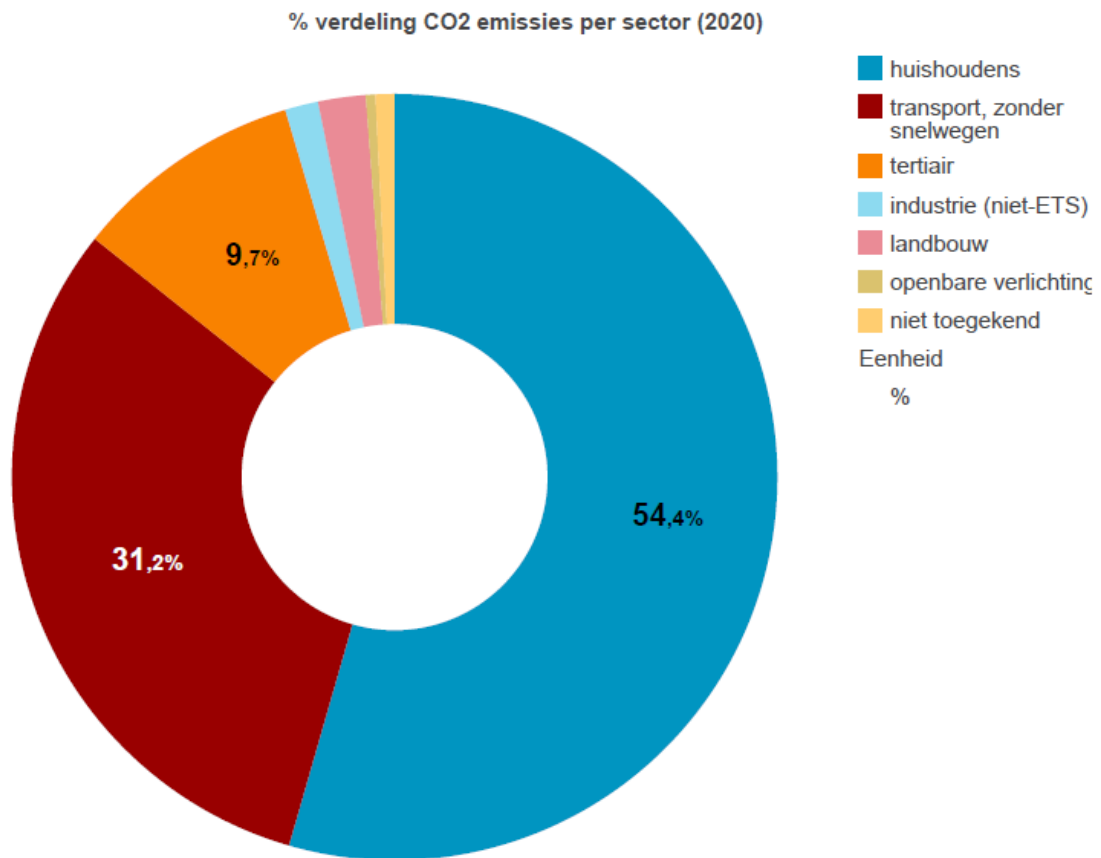
Opgelet

De inventarissen zijn gebaseerd op grote datasets. Waar mogelijk zijn lokale gegevens gebruikt, waar niet is een inschatting gebeurd op basis van Vlaamse cijfers. Deze generieke data geven helaas niet altijd een nauwkeurig beeld van de lokale situatie.

Meer informatie?

www.burgemeestersconvenant.be

Figuur 1: % verdeling CO₂-emissies per sector in De Pinte (2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

In De Pinte zijn de huishoudens verantwoordelijk voor het grootste aandeel van de uitstoot op het grondgebied (54,4%), gevolgd door het transport (31,2%). De tertiaire sector is verantwoordelijk voor 9,7% van de CO₂-uitstoot. Hierin zit ook de uitstoot van de gemeentelijke gebouwen vervat. Tot slot is er nog de CO₂-uitstoot van de sectoren landbouw (2,0%), industrie (1,4) en de gemeentelijke openbare verlichting (0,4%).

Ps: Transport = som particulier en commercieel vervoer op genummerde wegen en niet-genummerde wegen + openbaar vervoer

Tabel 1: Evolutie CO₂-emissies in ton per sector in De Pinte (2011 en 2020)

Evolutie CO₂-emissies in ton per sector (2011 en 2020)

	2011	2020
huishoudens	22.300	17.869
transport, zonder snelwegen	10.626	10.243
tertiair	3.484	3.193
industrie (niet-ETS)	543	446
landbouw	1.080	671
openbare verlichting	187	133
niet toegekend	454	275
Totaal	38.674	32.830

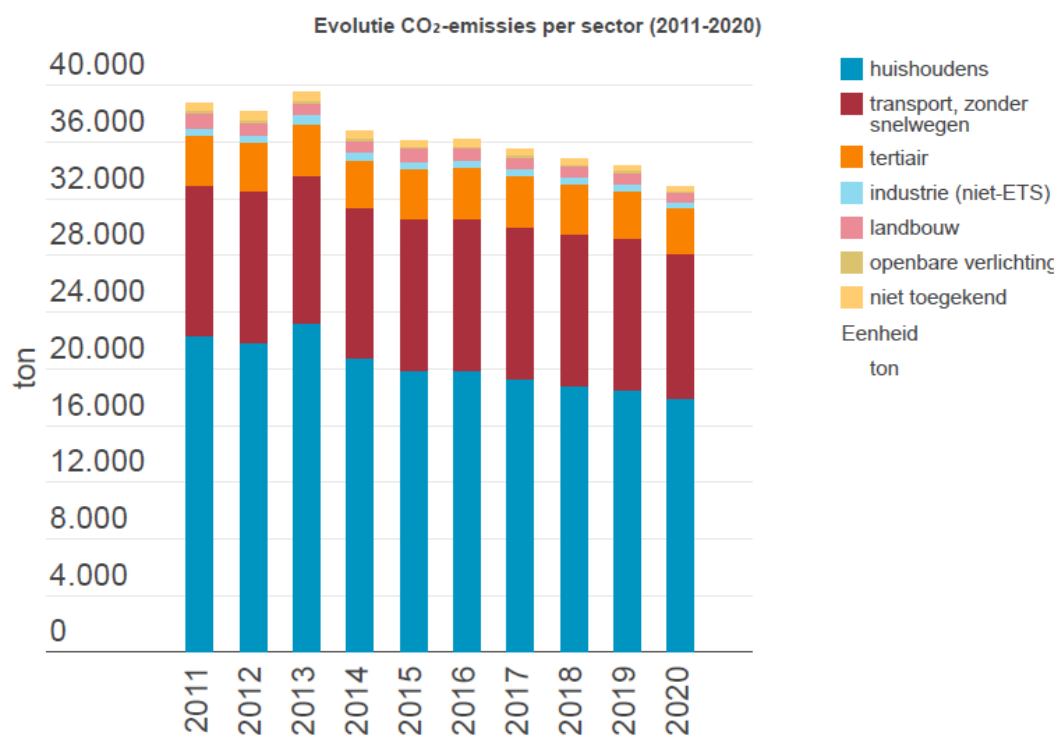
Eenheid: ton

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

De totale CO₂ uitstoot op het grondgebied bedroeg 38.674 ton in 2011 en daalde tot 32.830 ton in 2020 (-5.844 ton).

in de niet-ETS sectoren (gebouwen, landbouw, transport, industrie en afval)

Figuur 2: Evolutie CO₂-emissies per sector in De Pinte (2011-2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Globaal gezien is er in De Pinte in 2020 een daling van de CO₂-uitstoot met 15,1% t.o.v. 2011. In Oost-Vlaanderen noteren we een daling met 12,5%. Dit is als de snelwegen niet meegerekend worden.

Tabel 2: Evolutie CO₂ emissies per sector (procentuele groei, 2020 tov 2011)

Evolutie CO₂-emissies per sector (procentuele groei, 2020 tov 2011)

	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Vlaams Gewest
huishoudens	-19,9	-21,6	-20,2
transport, zonder snelwegen	-3,6	0,0	-1,0
tertiair	-8,3	-10,3	-7,6
industrie (niet-ETS)	-17,8	-13,0	-11,8
landbouw	-37,8	4,5	15,3
openbare verlichting	-29,0	-31,9	-27,0
niet toegekend	-39,5	-41,0	-39,3
Totaal	-15,1	-12,5	-11,1

< -20

-20 < -10

-10 < 0

0 < 10

>= 10

Eenheid: % (Groeipercentage)

Groei t.o.v. 2011

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

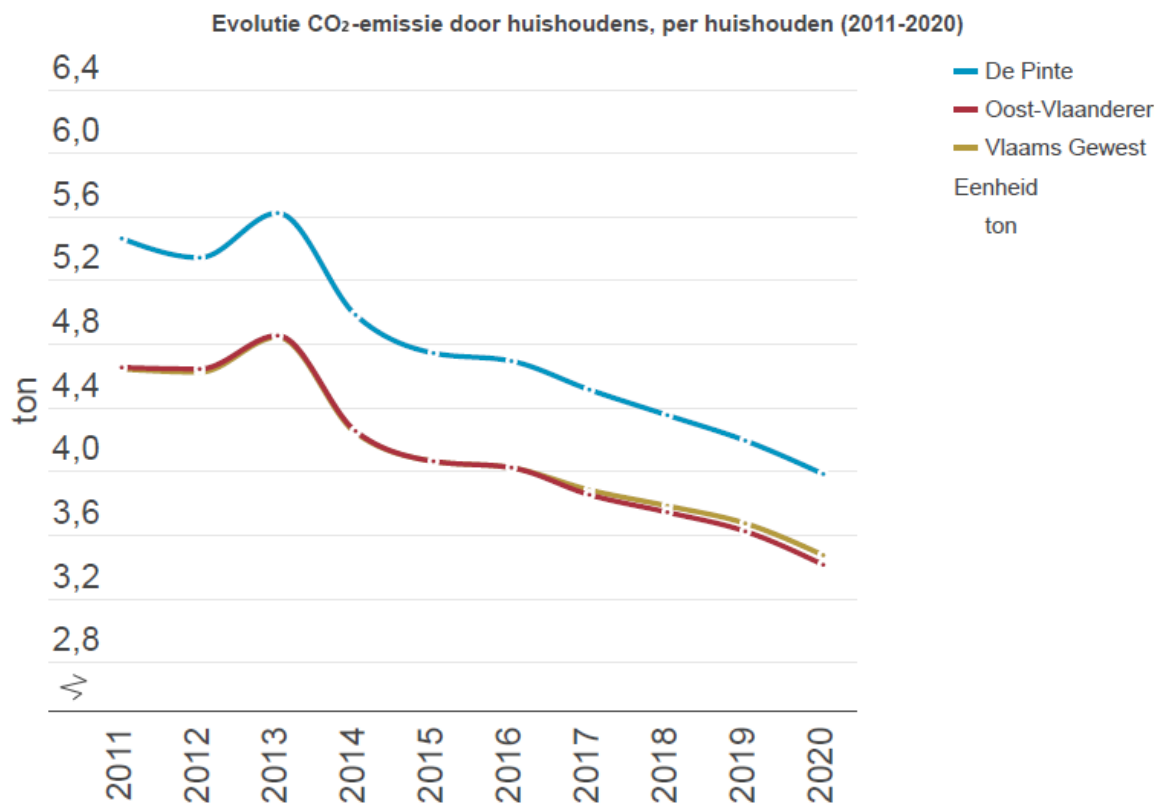
De Pinte heeft in alle sectoren een daling welke samen een belangrijke impact hebben op de totale reductie. Enkel sectoren met een groot aandeel in de uitstoot hebben een belangrijke impact op de totale uitstoot; zoals de daling bij de huishoudens met 19,9 %.

Allerlei factoren kunnen een rol spelen in de CO₂-uitstoot (het weer, aantal bedrijven, aantal woningen,...). Hierdoor is het effect van een lokaal klimaatbeleid pas op langere termijn zichtbaar. Om op korte termijn toch effecten van het beleid te kunnen zien, werden in het klimaatrapport ook andere indicatoren opgenomen die gemeenten kunnen helpen om keuzes te maken binnen hun klimaatbeleid.

2.2 Huishoudens

De huishoudens zorgen in De Pinte voor **54,4% van de totale CO₂-uitstoot in 2020**. Het gaat hier over de CO₂-uitstoot veroorzaakt door het verbruik van elektriciteit en fossiele brandstoffen in de woningen.

Figuur 3: Evolutie CO₂-emissie door huishoudens, per huishouden (2011-2020)

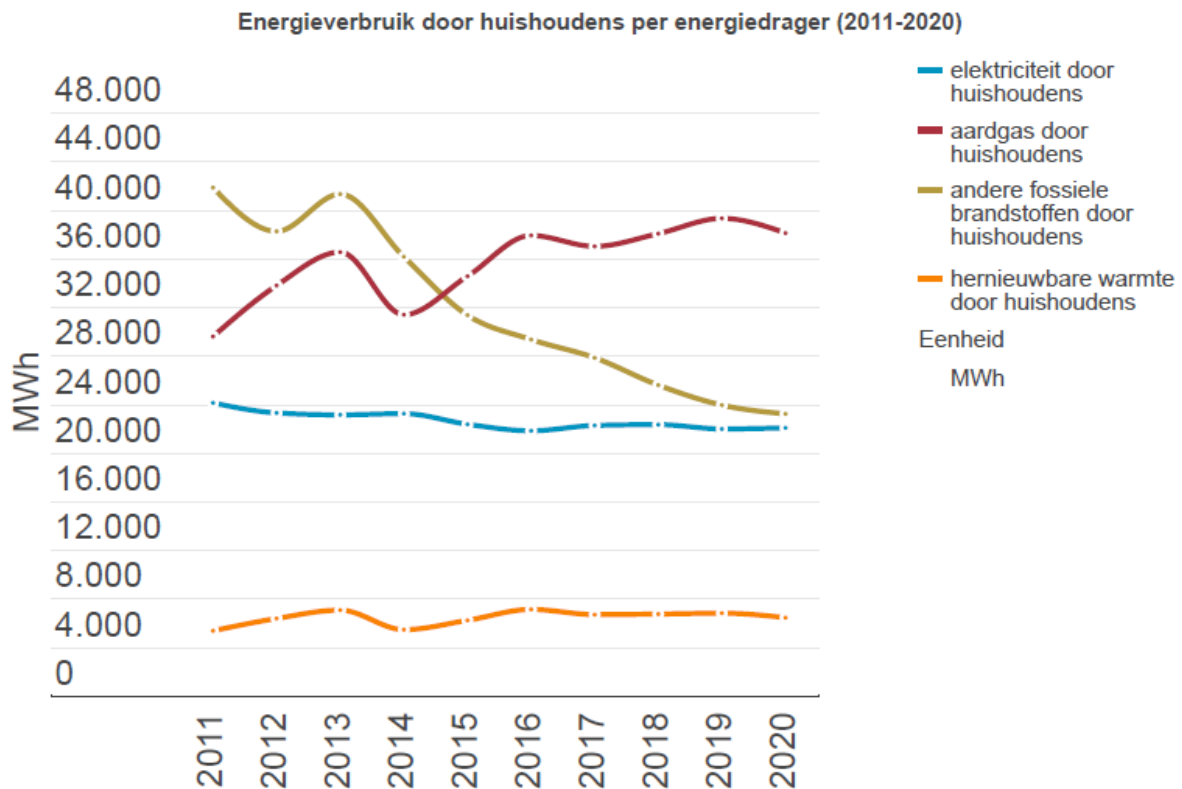

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

De CO₂-uitstoot door huishoudens in De Pinte evolueerde van 22.300 ton in 2011 tot 17.869 ton in 2020. Dat is een daling van 19,9% ten opzichte van 2011. Dit is vergelijkbaar met de trend in Oost-Vlaanderen (-21,6%) en Vlaanderen (-20,2%). Over het algemeen daalt het energieverbruik en dus ook de uitstoot van de woningen in Vlaanderen door renovatie en energie-efficiënte nieuwbouw. De CO₂-uitstoot vermindert enerzijds door een lager energieverbruik, maar anderzijds ook door een toename van de lokale productie van hernieuwbare energie. Maar ook diverse andere factoren hebben een invloed zoals de bevolkingsgroei, de grootte en de ouderdom van de woningen, het gedrag van de inwoners en of het dat jaar om een koude of warme winter ging. Zo is de koude winter van 2013 duidelijk te zien in de cijfers.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de evolutie van het energieverbruik, opgesplitst per energiedrager.

Figuur 4: Energieverbruik door huishoudens per energiedrager in De Pinte (2011-2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatschap (VEKA) en Fluvius | provincies.incijfers.be, Vlaams Energie- en Klimaatschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Over het algemeen zien we in Vlaanderen een duidelijke daling in het verbruik van stookolie, vloeibaar gas en steenkool door de geleidelijke omschakeling naar aardgas. Dit gaat gepaard met de vervanging van de verwarmingsketel naar veel efficiëntere en energiezuinigere systemen. Ook het beter isoleren van de bouwschil verlaagt het energieverbruik voor verwarming.

Conclusies en trends

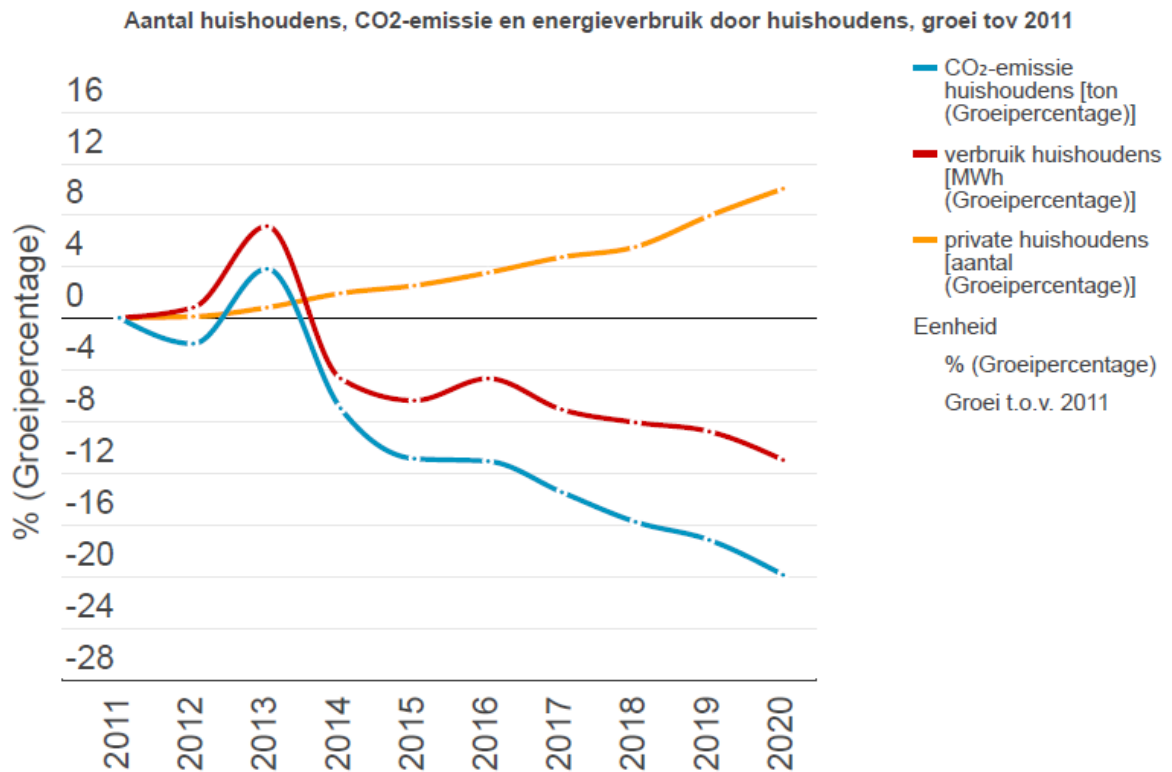
In het klimaatrapport van De Pinte zit een gedetailleerde analyse van het energieverbruik van nieuw gebouwde en bestaande woningen, het woningbestand en de energie- en renovatiepremies die zijn uitgekeerd door de netbeheerder Fluvius. Daarnaast vind je hier ook info over enkele factoren die een invloed hebben op dit energieverbruik.

Enkele conclusies voor De Pinte om mee te nemen bij het uitwerken van gerichte klimaatacties:

- **De uitstoot per woning ligt voor De Pinte hoger dan het gemiddelde van Oost-Vlaanderen en Vlaanderen.** Een huishouden in De Pinte stootte gemiddeld 3,98 ton CO₂ uit in het jaar 2020. Voor Oost-Vlaanderen ligt dit gemiddelde op 3,41 ton CO₂ en in het Vlaams Gewest op 3,47 ton CO₂ per huishouden.
- Dit kan deels verklaard worden door het aanwezige woningbestand: **ten opzichte van Vlaanderen zijn er in De Pinte meer eengezinswoningen, minder appartementen en meer open bebouwing.**
- 22,7% van de woningen zijn huurwoningen tov 31,1% in Vlaanderen.
- **Ondanks de toename van het aantal huishoudens met 10% tussen 2011 en 2020, is het totale energieverbruik door huishoudens in die periode afgenomen met 11%.** Ter vergelijking: in Oost-Vlaanderen en het Vlaams Gewest zien we het energieverbruik dalen met respectievelijk 12,8% en 12,9%. Door de lokale productie

van hernieuwbare energie daalde de overeenkomstige CO₂ uitstoot in De Pinte veel sterker, meer bepaald met 19,9%.

Figuur 5: Aantal huishoudens, CO₂-emissie en energieverbruik door huishoudens in De Pinte, groei tov 2011

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be, Rijksregister | provincies.incijfers.be

- **Fossiele brandstoffen zijn goed voor 68,3% van het energieverbruik in de woningen.** Naast bijkomende productie van groene stroom is de omschakeling naar groene warmte een zeer grote uitdaging!
- In vergelijking met het Vlaamse gemiddelde worden in De Pinte **nog veel woningen op elektriciteit en fossiele brandstoffen, vooral stookolie** verwarmt.
- In 2020 bedraagt het **elektriciteitsverbruik per huishouden** in De Pinte 4,90 MWh. Dit is **meer dan in Oost-Vlaanderen** (3,96 MWh) en het Vlaams Gewest (3,86 MWh). Het verbruik daalt wel doorheen de jaren en volgt zo de (Oost-)Vlaamse trend.
- **Verwarming** van woningen en sanitair water gebeurt **deels via hernieuwbare energiebronnen**: hout, zonneboilers en warmtepompen. In 2020 wordt dit voor De Pinte ingeschat op **7,1% van het totale energieverbruik door huishoudens**.
- **Het E-peil van nieuwbouwwoningen** verbetert over de jaren (zoals ook de opgelegde norm) en volgt ongeveer de (Oost-)Vlaamse trend. Het gemiddelde E-peil van de gerealiseerde nieuwbouwwoningen in de periode 2016 tem 2021 is **lager dan het Oost-Vlaamse gemiddelde** (gemiddeld E-peil De Pinte: 24).
- Om energiearmoede te bestrijden en te voorkomen, zijn sociale maatregelen, begeleiding en alternatieve financieringsmogelijkheden belangrijke instrumenten. In De Pinte hebben 26 klanten elektriciteit met een **budgetmeter** (2021). Dit komt overeen met 5,9 budgetmeters per 1.000 huishoudelijke afnemers elektriciteit. In Oost-Vlaanderen gaat het om 15,6 per 1.000 en in het Vlaams Gewest om 12,4 per 1.000.

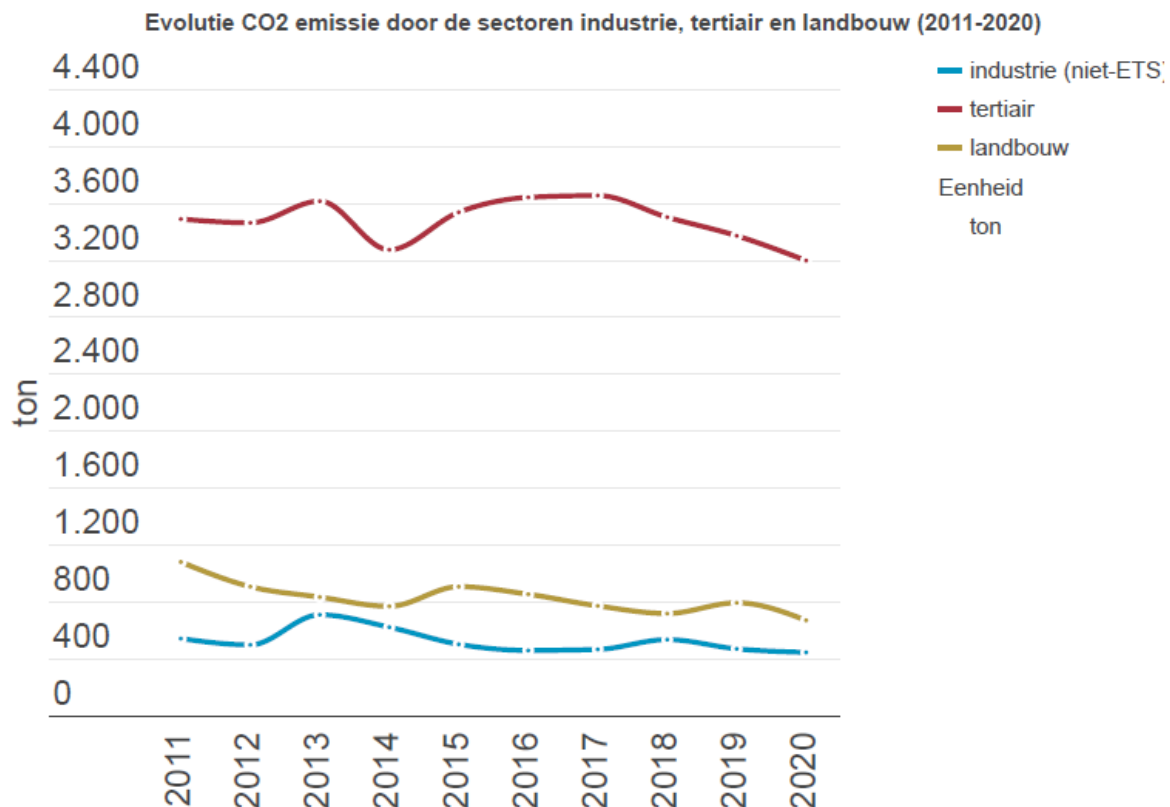
2.3 Industrie, tertiaire sector en landbouw

We gaan dieper in op de CO₂ uitstoot in de sectoren industrie, tertiair en landbouw. Het gaat hier over de CO₂-uitstoot veroorzaakt door het verbruik van elektriciteit en fossiele brandstoffen in gebouwen en processen.

De sector industrie is verantwoordelijk voor **1,4%** van de totale CO₂-uitstoot in De Pinte in 2020. Tussen 2011 en 2020 is de uitstoot met 17,8% gedaald.

De sector tertiair omvat kantoren en administraties, horeca, handel, gezondheidszorg, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening. Ook de uitstoot van de gemeentelijke gebouwen zit hierin verrekend. De tertiaire sector is goed voor **9,7%** van de totale CO₂-uitstoot. Tussen 2011 en 2020 is de uitstoot met 8,3% gedaald.

Figuur 6: Evolutie CO₂ emissie door de sectoren industrie, tertiair en landbouw in De Pinte (2011-2020)

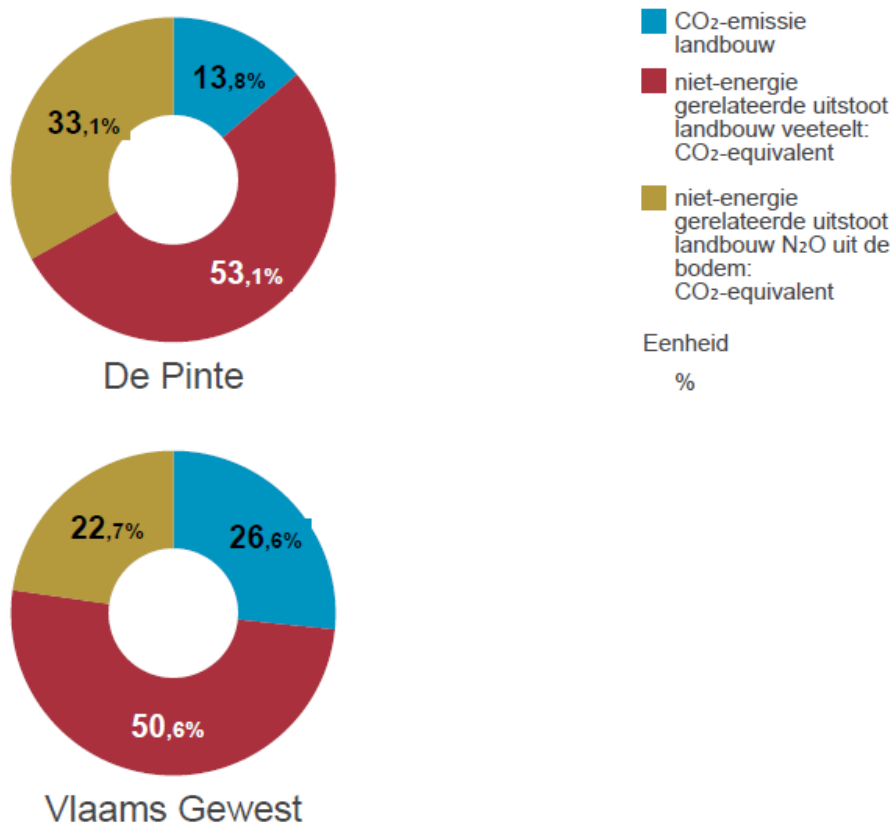
Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

De sector landbouw is verantwoordelijk voor **2,0%** van de energiegebonden CO₂ uitstoot. Tussen 2011 en 2020 is de uitstoot met 37,8% gedaald.

Binnen de landbouwsector is het ook relevant om de niet-energiegerelateerde broeikasgassen op te volgen. Methaan (CH₄) ontstaat bij dieren door de vertering en komt ook vrij uit mest. Lachgas (N₂O) komt vrij door opslag en gebruik van (dierlijke) mest en bij de afbraak van organische stoffen in de bodem. Zo kunnen we vaststellen dat in De Pinte 13,8% van de volledige uitstoot van de landbouw (in CO₂ equivalenten) veroorzaakt wordt door energieverbruik (op basis van het brandstof- en elektriciteitsverbruik in de gebouwen). De overige 86,2 % is een optelsom van de uitstoot afkomstig uit de veeteelt en de bodem. De uitstoot van lachgas en methaan is, conform het Burgemeestersconvenant, niet meegenomen in de CO₂ inventaris.

Figuur 7: CO₂ uitstoot versus niet-energiegerelateerde broeikasgasuitstoot van landbouw (2020)

CO₂ uitstoot versus niet-energiegerelateerde broeikasgasuitstoot van landbouw (2020)

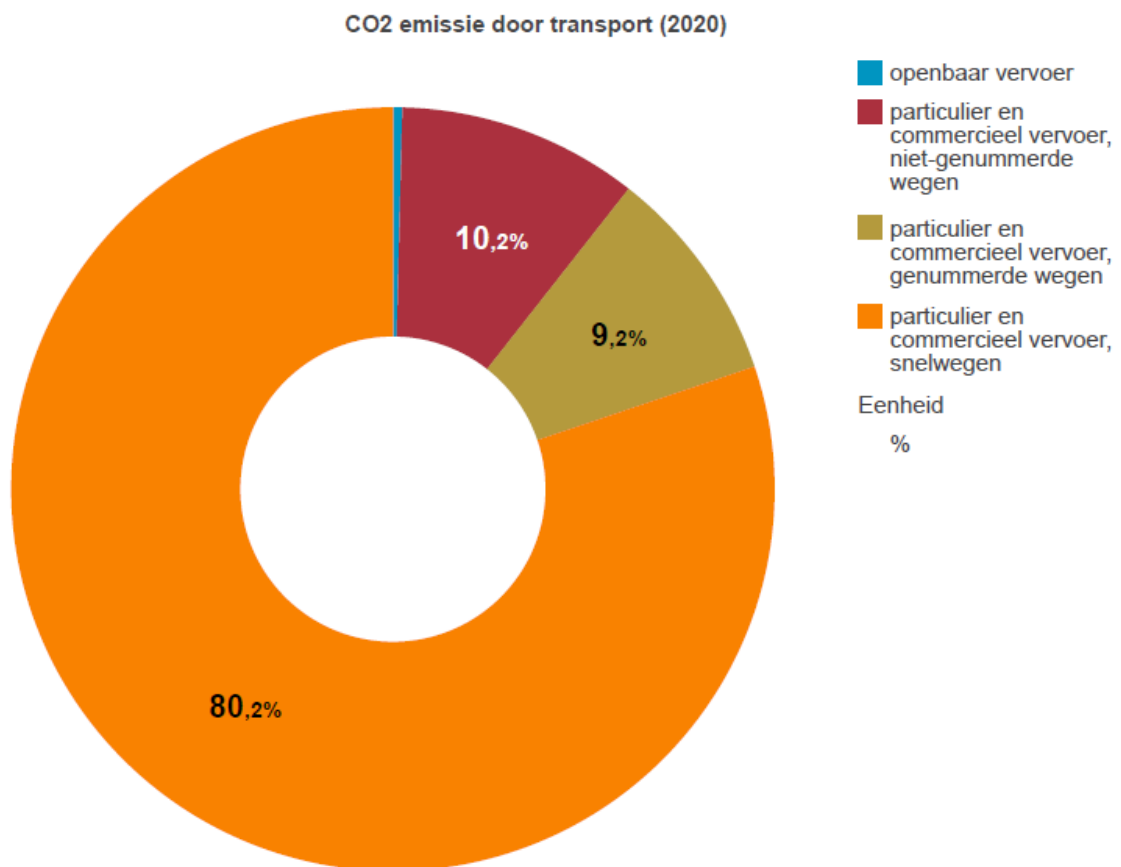
Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

2.4 Transport

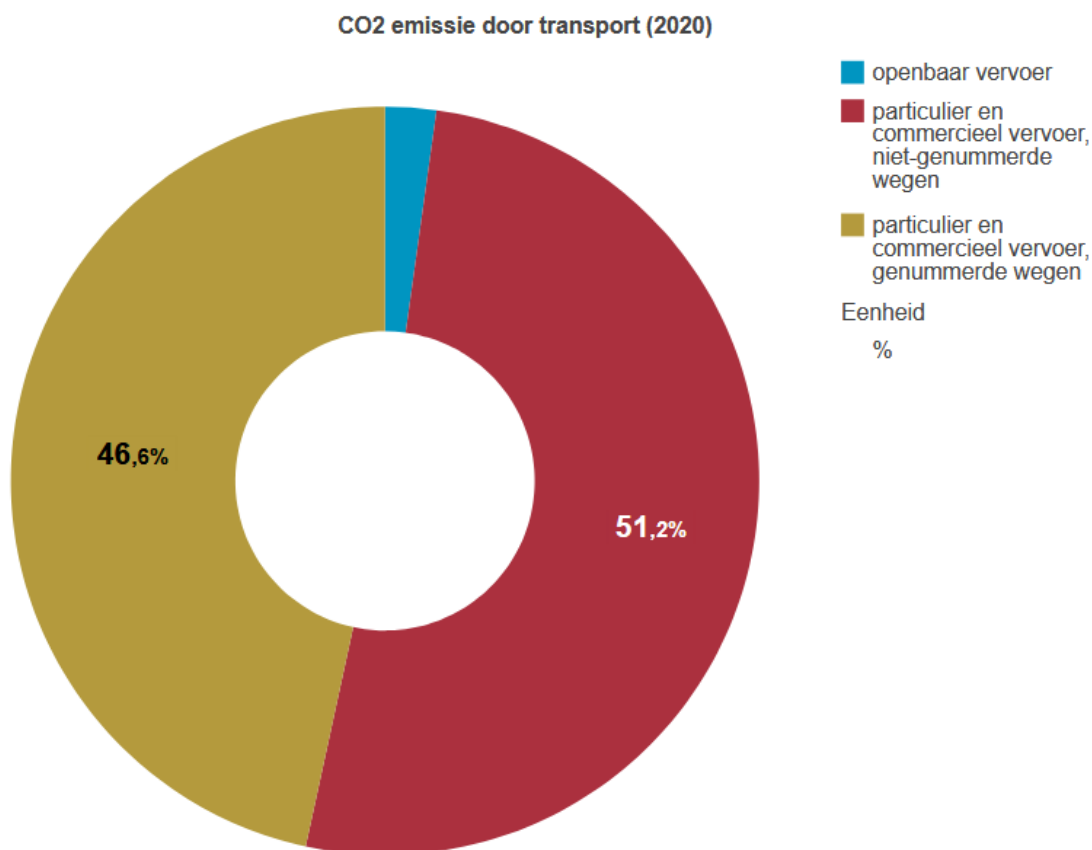
Dit omvat de uitstoot van het particulier en commercieel vervoer, alsook het openbaar vervoer (bussen van De Lijn) door verplaatsingen op het grondgebied van de gemeente. Scheepvaart, luchtvaart en spoorverkeer zitten niet in de cijfers. Een belangrijke opmerking is dat deze cijfers inschattingen zijn en niet betrouwbaar zijn op lokaal niveau.

De aanwezigheid van de E17 heeft een grote impact op de afgelegde kilometers en de CO₂-uitstoot door transport in De Pinte. De snelweg is verantwoordelijk voor maar liefst 80,2% van de uitstoot door transport. Aangezien het veelal over doorgaand verkeer gaat en de gemeente hier weinig impact op heeft, laten we de snelwegen buiten de cijfers. Het openbaar vervoer is verantwoordelijk voor slechts 0,5% van de uitstoot door transport.

Figuur 8: CO₂ emissie door transport in De Pinte (2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Zonder snelwegen is de sector transport nog verantwoordelijk voor 31,2% van de totale CO₂-uitstoot in De Pinte in 2020. Tussen 2011 en 2020 is de uitstoot met 3,6% afgenomen.

Conclusies en trends

In het klimaatrapport van De Pinte zit een meer gedetailleerde analyse van de CO₂-uitstoot door transport en een aantal factoren die een invloed hebben op deze uitstoot zoals het aantal en de aard van de voertuigen, het verplaatsingsgedrag van de inwoners en het gebruik van het openbaar vervoer.

Enkele conclusies en trends om mee te nemen bij het uitwerken van gerichte klimaatacties:

- Ondanks een verbetering van de energie-efficiëntie van de wagens, **blijft de totale uitstoot toenemen in Vlaanderen door een toename van het aantal voertuigen en afgelegde kilometers**. Bovendien kiezen meer mensen voor zwaardere voertuigen (type SUV), die meer verbruiken.
- Het aantal voertuigen steeg in Vlaanderen met 13% tussen 2011 en 2020.
- Van de personenwagens in Vlaanderen reed in 2020 49% op benzine en 47% op diesel. **slechts 3% van de wagens was hybride² en 0,5% volledig elektrisch.**
- De Pinte telde in 2020 12 **publieke laadpalen** voor elektrische wagens.
- De gemiddelde Vlaming doet 2,65 verplaatsingen per dag, met een gemiddelde afstand van 15 km per verplaatsing. **62,9% van alle verplaatsingen (of 78% van de afstand) gebeurt met de auto.**
- Functionele verplaatsingen staan in Vlaanderen in voor bijna een derde (30,2%) van het aantal verplaatsingen en 39% van de afgelegde kilometers.
- Het aantal busabonnementen (De Lijn) van inwoners van De Pinte neemt blijft ongeveer gelijk van 1.109 in 2015 tot 893 in 2020. **9,9% van de jongeren had in 2020 een**

² Hybride voertuigen hebben een brandstofmotor op benzine of diesel in combinatie met elektrische aandrijving.

Buzzy Pass (6-24 jaar). Het aandeel personen met een Omnipas (25-64 jaar) bedroeg 1,4% van de doelgroep en voor de Omnipas 65+ was dit 23,6%.

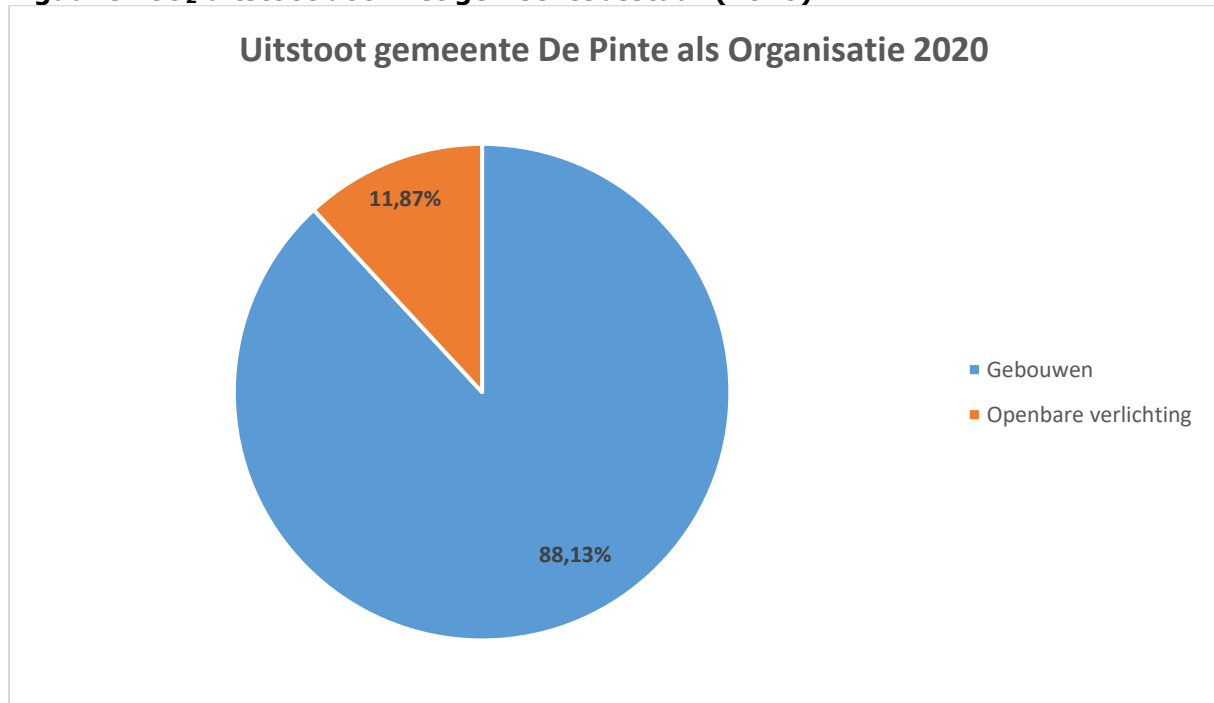
2.5 Gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting

Het gemeentebestuur heeft als organisatie of bedrijf ook een CO₂ uitstoot via de eigen gebouwen (gemeentelijke administratie en OCMW, sportinfrastructuur, gemeentescholen, ...), de voertuigen in eigendom van de gemeente en de openbare verlichting. In totaal gaat het over 1.042,90 ton CO₂ in 2020 of 3,22% van de totale uitstoot op het grondgebied.

Alhoewel het maar over een beperkt aandeel gaat van de totale uitstoot, liggen hier kansen om de uitstoot te verminderen en als gemeente het goede voorbeeld te geven.

- De uitstoot van de gemeentelijke gebouwen en technische installaties is in bovenstaande cijfers en grafieken mee opgenomen in de tertiaire sector en bedraagt 919,05 ton CO₂ in 2020.
- De openbare verlichting is wel als aparte sector opgenomen in bovenstaande cijfers en grafieken en bedraagt 123,84 ton in 2020.

Figuur 9: CO₂ uitstoot door het gemeentebestuur (2020)

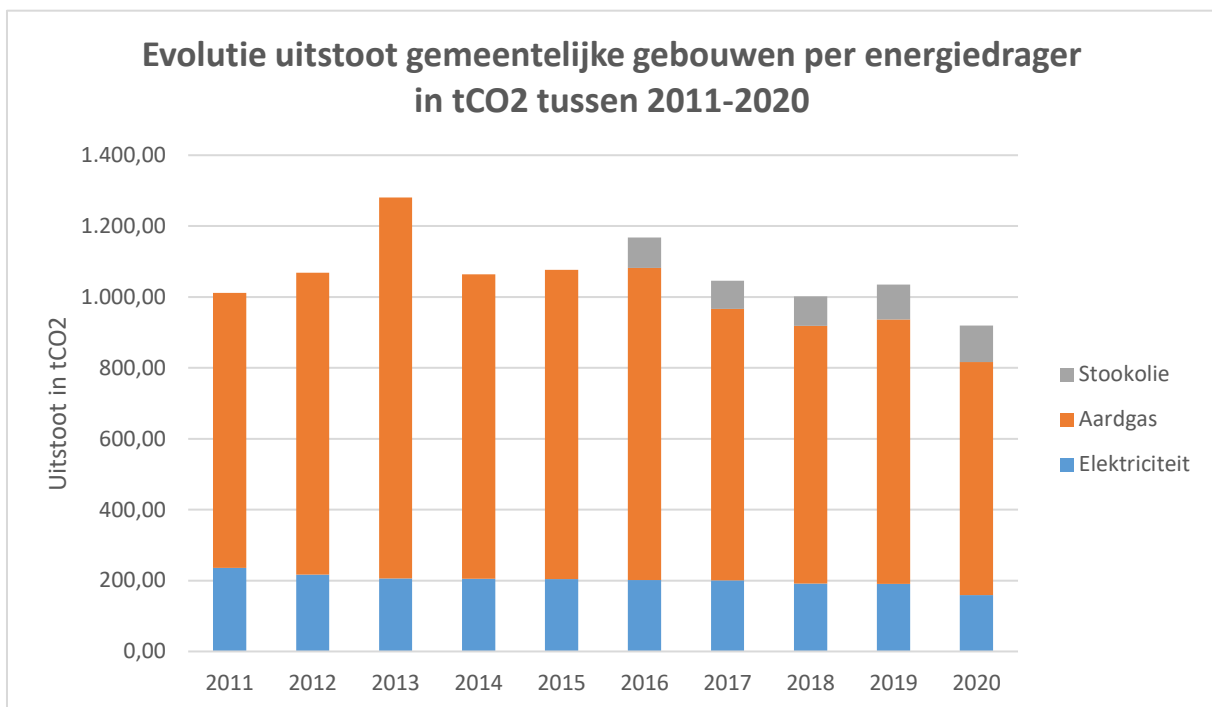
Bron: Fluvius / gemeente De Pinte

Het gebouwenpark was goed voor een aandeel van 88,13%, openbare verlichting voor 11,87%.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen en technische installaties zijn verantwoordelijk voor een energieverbruik van 4.571,62 MWh of een uitstoot van 919,05 ton CO₂ in 2020. Het gaat hier over de CO₂-uitstoot veroorzaakt door het verbruik van elektriciteit en fossiele brandstoffen in de gebouwen en technische installaties in eigendom van of gebruikt door het gemeentebestuur.

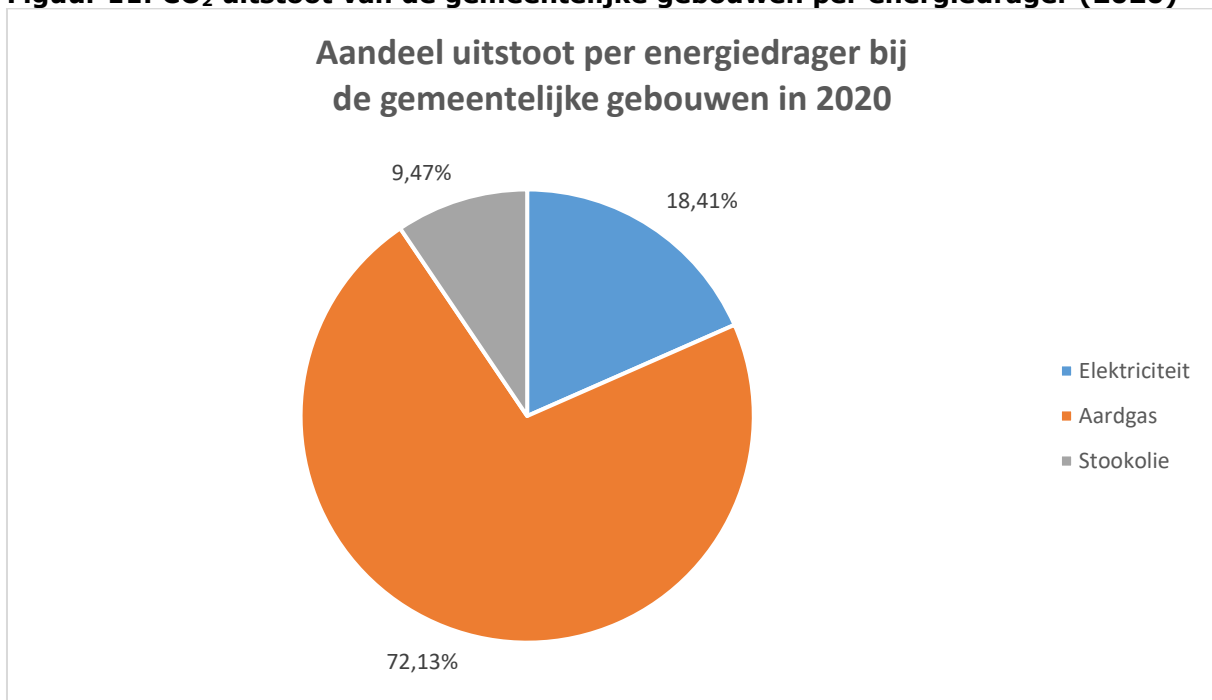
Figuur 10: Evolutie CO₂ uitstoot van de gemeentelijke gebouwen (2011-2020)

Bron: Fluvius / gemeente De Pinte

Tussen 2011 en 2020 is de CO₂ uitstoot van de gemeentelijke gebouwen gedaald met 9,11%. Dit kan onder meer verklaard worden door de Covid crisis. Ook het effect van het weer zal zichtbaar zijn. Een koude winter zoals in 2013 betekent een hoger verbruik. De volgende gebouwen verbruiken het meeste energie: OCMW en gemeentelijke basisschool.

Figuur 11: CO₂ uitstoot van de gemeentelijke gebouwen per energiedrager (2020)

Bron: Fluvius / gemeente De Pinte

In en op de gemeentelijke gebouwen zijn volgende installaties aanwezig:

	PV-Aantal panelen	PV-Vermogen	zonneboilers	warmtepompen
Gemeentehuis	48	11.04 kWp		nvt
Ontmoetingscentrum Polderbos	310	74.40 kWp	Niet in gebruik momenteel	nvt
Gemeentelijke basisschool	220	52.80 kWp		nvt
Huis van het Kind	51	18,87 kWp		nvt
Bib	51	18,87 kWp		nvt

Nog te bekijken:

- Sportpark Moerkensheide

Vanaf 2008 was de aangekochte elektriciteit van de gemeente 100% groen³.

De gemeente liet in het jaar 2014 een energiezorgplan opmaken door Eandis/Fluvius. Het rapport gaf inzicht in de energieverbruiken van 5 door de gemeente geselecteerde gebouwen. Op basis van deze analyse werd bekeken welke gebouwen prioritair aangepakt konden worden om het globale energieverbruik van de gemeente terug te dringen.

De energetische renovatie van volgende gebouwen werd als prioriteit naar voor geschoven:

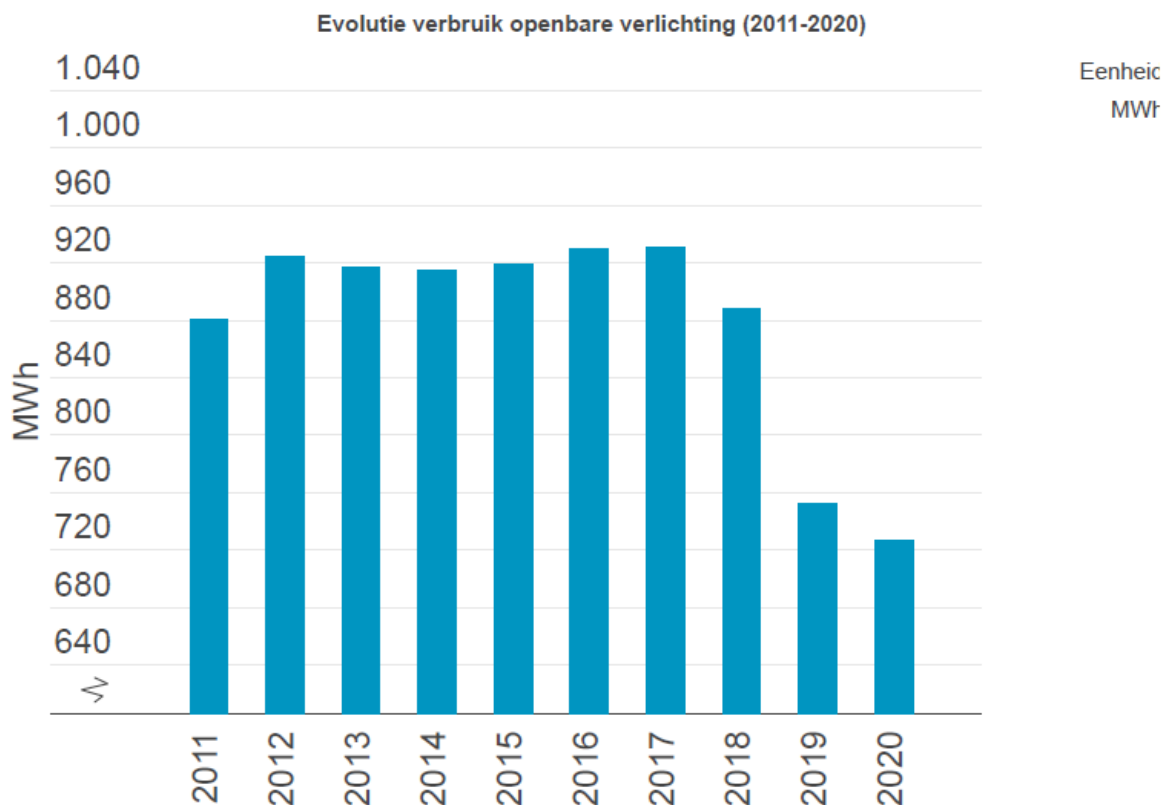
- OCP
- GBS
- OCMW

Openbare verlichting

De openbare verlichting is goed voor **0,4% van de totale CO₂-uitstoot in De Pinte in 2020**. In de cijfers zitten zowel openbare verlichting als semi-openbare verlichting (bv. verlichting van monumenten en openbare gebouwen). De cijfers bevatten het verbruik van de openbare verlichting langs gemeentewegen. De verlichting langs gewestwegen en autosnelwegen is niet opgenomen.

Figuur 12: Evolutie verbruik openbare verlichting in De Pinte (2011-2020)

³ Bij de aankoop van 100% groene stroom, zouden de emissies van het elektriciteitsgebruik in gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting theoretisch gezien naar nul gaan. Maar zoals voorgeschreven door het Burgemeestersconvenant wordt die groene stroom "toegevoegd" aan de elektriciteitsmix van de gemeente. De emissiefactor van elektriciteit gaat dus lichtjes naar beneden voor alle sectoren. Dit heeft tot gevolg dat het elektriciteitsverbruik voor openbare verlichting en gemeentelijke gebouwen nog een uitstoot heeft ondanks aankoop 100% groene stroom.

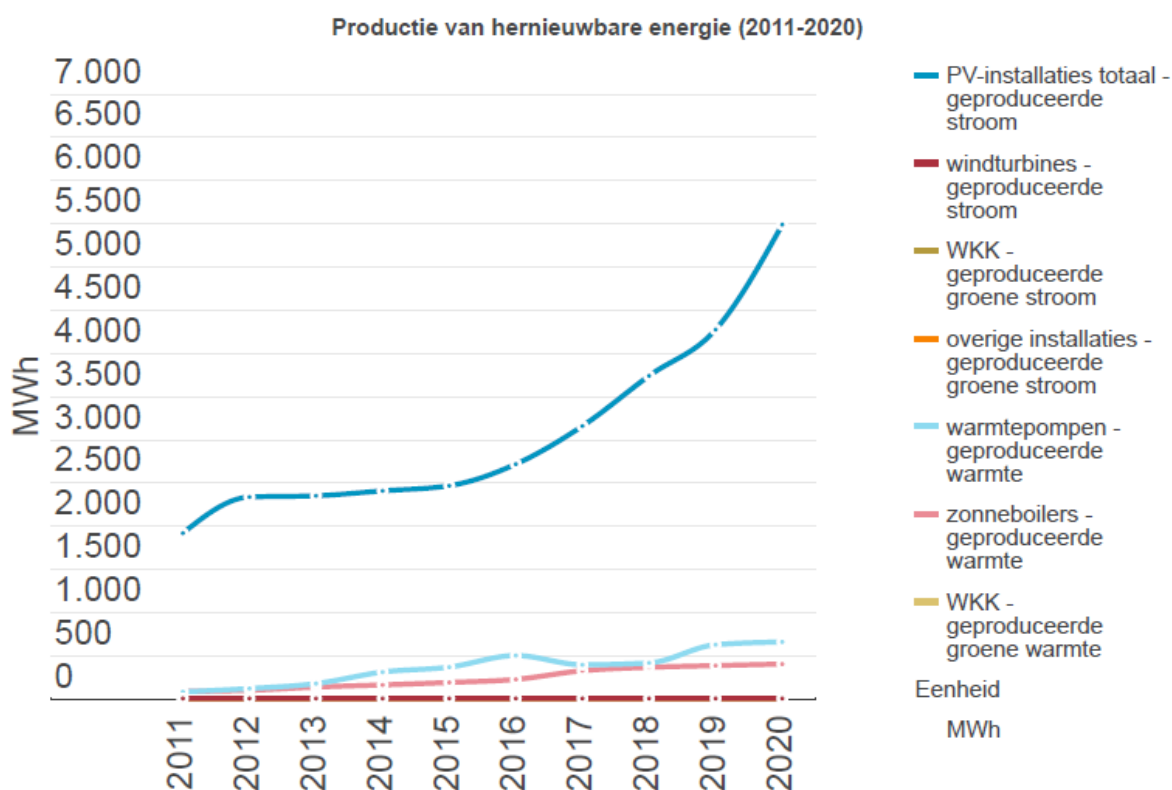
Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Het energieverbruik van de openbare verlichting daalde in de periode 2011-2020 met 17,5%. Ondanks een lichte toename in het aantal lichtpunten, daalt het verbruik van de openbare verlichting per lichtpunt door investeringen in energiezuinige verlichting (ledlampen en ledarmaturen). De verledingsgraad steeg in De Pinte van 1,5% in 2016 naar 41,7% in 2021. Door de lokale productie van hernieuwbare elektriciteit, daalde de CO₂ emissie van de openbare verlichting sterker dan het verbruik (met 29% in 2020 t.o.v. 2011).

2.6 Lokale productie van hernieuwbare energie

Om de doelstelling van het Burgemeestersconvenant te halen moet gewerkt worden op 2 sporen: energiebesparing enerzijds en de lokale productie van hernieuwbare energie anderzijds. De productie van hernieuwbare elektriciteit en warmte op het grondgebied van de gemeente, verlaagt de CO₂ uitstoot per verbruikte MWh in alle sectoren (en is op die manier verrekenend in bovenstaande cijfers per sector).

Figuur 13: Productie van hernieuwbare energie in De Pinte (2011-2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en Fluvius | provincies.incijfers.be, Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Bovenstaande grafiek toont de lokale productie van hernieuwbare energie.

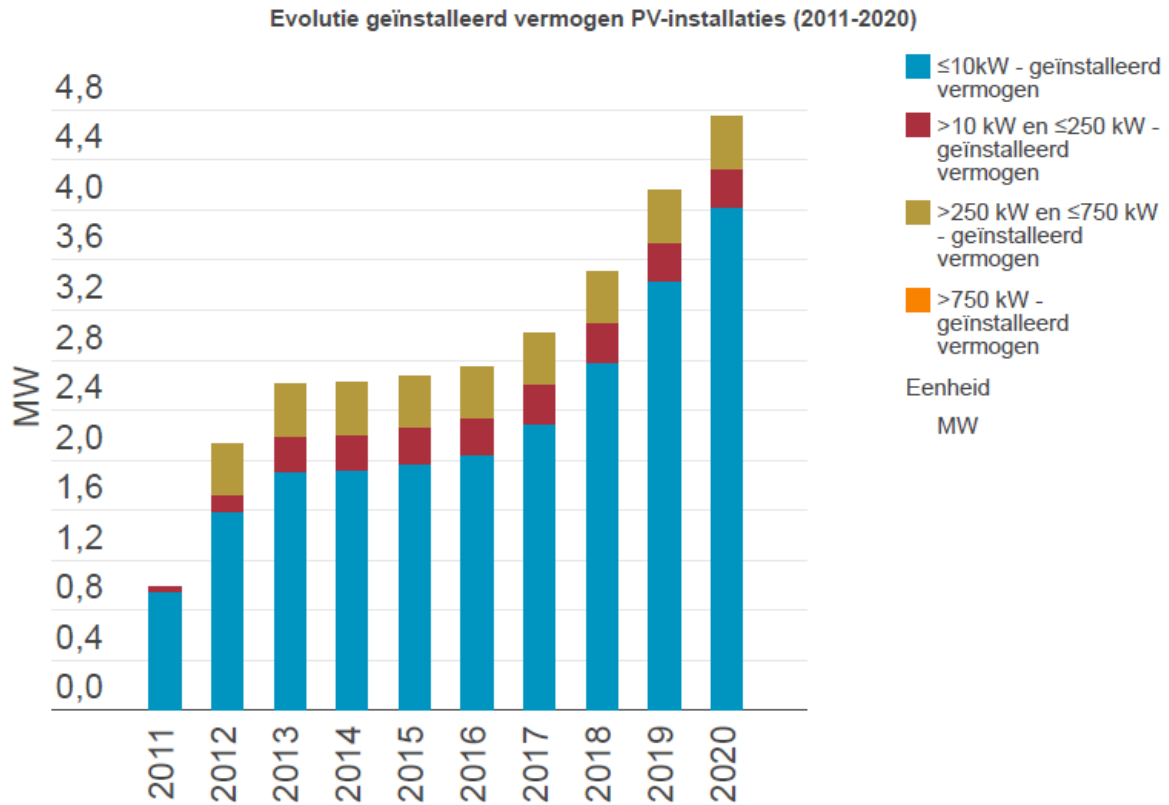
Conclusies en trends

In het klimaatrapport van De Pinte zit een gedetailleerde analyse van de lokale productie van hernieuwbare energie. Enkele conclusies en trends om mee te nemen bij het uitwerken van gerichte klimaatacties:

- De **productie van hernieuwbare elektriciteit** in 2020 op het grondgebied van De Pinte wordt geschat op **5.482 MWh**. Dit komt overeen met **17,7% van het totale elektriciteitsverbruik** op het grondgebied in datzelfde jaar. Dankzij deze lokale groenestroomproductie werd een CO₂-uitstoot vermeden van 1.212 ton CO₂.
- De **productie van groene warmte ligt veel lager** en wordt geschat op **1050 MWh** in 2020 of 241 ton vermeden CO₂ emissie. Hier is enkel gekeken naar warmtepompen, zonneboilers en warmtekrachtkoppeling (WKK). Verwarmingsinstallaties op hernieuwbare brandstoffen zoals hout of pellets zijn niet meegenomen in deze cijfers.
- In 2020 waren er in De Pinte **geen windturbines, noch warmtekrachtkoppelingeninstallaties (WKK) of overige installaties die stroom produceren met biomassa of biogas. Er waren ook geen warmtenetten aanwezig of installaties voor de collectieve productie van (groene) warmte.**
- Het **grootste aandeel** lokale hernieuwbare energie is geproduceerd met **PV-installaties**. Het geïnstalleerd vermogen is tussen 2016 en 2020 sterk toegenomen tot 6,49MW. Toch bedroeg de **benuttingsgraad van de daken voor PV in 2020 slechts 8,4%** van het potentieel. Ter vergelijking: voor Oost-Vlaanderen is dit 6,5%. Voor het Vlaams Gewest gaat het om 6,7%.
- In De Pinte werden er tot januari 2022 1.430 kleine PV-installaties geplaatst (tot 10 kW), ofwel **29,2 installaties per 100 inwoners**. Voor Vlaanderen is dit gemiddeld 20,5.

- In De Pinte werden ook 5 installaties van meer dan 10 kW geplaatst. Dit komt neer op een totaal vermogen van 0,72MW.

Figuur 14: Evolutie geïnstalleerd vermogen PV-installaties in De Pinte (2011-2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en Fluvius | provincies.incijfers.be

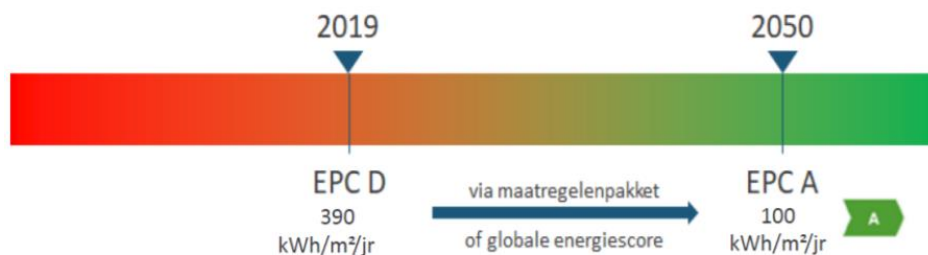
3. Aanpak per sector

3.1. Huishoudens

Toekomstvisie 2050

In 2050 zijn nieuwe woningen energiepositief en bestaande woningen bijna-energie neutraal (energielabel A); Woningen worden niet meer verwarmd op basis van fossiele brandstoffen, zoals stookolie of gas maar wel via warmtepomp of warmtenet. Wonen gebeurt hoofdzakelijk in levendige, aangename en groene dorps- en stadskernen of bij mobiliteitsassen en knooppunten.

Om de ambitieuze klimaatdoelstellingen te halen, moet tegen 2050 de CO₂-uitstoot van gebouwen zo goed als volledig verdwijnen. Ongeveer 50% van de woningen in Vlaanderen is ouder dan 50 jaar. Volgens het Renovatiepact moeten tegen 2050 alle Vlaamse woningen een E-peil (energieprestatiepeil) van 60 of lager hebben en een EPC-label van A of A+. Zo'n 97% van de drie miljoen woningen in Vlaanderen haalt dit niveau niet. Om deze doelstelling te halen, moeten jaarlijks bijna 94.000 woningen grondig gerenoveerd of gesloopt en opnieuw opgebouwd worden. Volgens de Vlaamse Confederatie Bouw betekent dit jaarlijks 2,7% van het woningbestand. Tegen 2050 zouden dus bijna alle gebouwen grondig gerenoveerd moeten worden (Vlaamse langetermijnrenovatiestrategie gebouwen 2050). Om die doelstelling te halen is een serieuze versnelling van de huidige renovatiegraad onontbeerlijk.

Huidige energieprestatie en langetermijndoelstelling gebouwen

Om de klimaatproblemen aan te pakken en tegelijkertijd de groeiende bevolking op te vangen zullen, naast woningrenovaties, meer mensen in een verstedelijkte omgeving moeten wonen. Er moet werk gemaakt worden van levendige, aangename en groene dorps- en stadskernen. Er moet ook gekozen worden voor het "nieuwe wonen". Dat betekent kleinere woningen waarbij ruimte en voorzieningen worden gedeeld en functies worden verweven.

Vanuit de Vlaamse overheid zijn de volgende zaken wettelijk verplicht:

- Bouw- en verbouwprojecten waarvoor een bouwaanvraag of een melding nodig is, moeten aan de energieprestatieregelgeving (EPB) voldoen:
 - o Vanaf 2021 is BEN bouwen de standaard (BEN= Bijna Energie neutraal, E-peil van maximaal E30)
 - o Ingrijpende energierenovaties moeten sinds 2022 maximaal E60 zijn
- Voor aardgasaansluitingen mag een aardgasdistributiebeheerder sinds 2021 **geen aardgasaansluiting** meer mag voorzien bij:
 - o nieuwe grote **verkavelingen**, waarvan de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden vanaf 1 januari 2021 is aangevraagd,
 - o nieuwe grote **appartementengebouwen**, waarvan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is aangevraagd vanaf 1 januari 2021,
 - o nieuwe grote **groepswoonbouwprojecten**, waarvan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is aangevraagd vanaf 1 januari 2021,
- Vanaf 1 januari 2022 is het **niet meer toegelaten om nog een stookolieketel te vervangen** door een stookolieketel in bestaande gebouwen (woongebouwen en niet-residentiële gebouwen) die kunnen aangesloten worden op het aardgasnet. Kleine herstellingen aan bestaande toestellen blijven mogelijk. In nieuwbouwwoningen of gebouwen die een ingrijpende energetische renovatie ondergaan (woongebouwen en

niet-residentiële gebouwen) met bouwvergunningsaanvragen vanaf 1 januari 2022 mag men geen stookolieketels meer plaatsen, zelfs als er geen aansluiting op het aardgasnet mogelijk is.

Daarnaast heeft de Vlaamse overheid een kader opgezet voor energiegemeenschappen dat zal toelaten consumenten samen te brengen en lokaal energie uit te wisselen tussen gebouwen.

3.1.1. Wat is er al gebeurd?

In hoofdstuk 2.2 staat de evolutie van de CO₂ uitstoot door huishoudens beschreven. Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die De Pinte ondernomen heeft en de voornaamste resultaten:

- Milieu- en bouwpremies
- Subsidiereglement energiebesparende maatregelen (Premiezoeker)
- Organiseren van of deelnemen aan de organisatie van **groepsaankopen isolatie**
In mei 2020 werd gestart met een groepsaankoop spouwmuurisolatie i.s.m. Veneco en benovatiecoach Energent.

Aantal deelnemers	Opgestelde offertes	Aantal uitvoeringen	Uitvoeringspercentage	Aantal m ²
73	48	23	48%	2.741

- Organiseren van of deelnemen aan de organisatie van **hoogrendementsglas** ism Veneco

Aantal deelnemers	Opgestelde offertes	Aantal uitvoeringen	Uitvoeringspercentage	Aantal m ²
20	15	9	60%	122

- Organiseren van of deelnemen aan de organisatie van **groepsaankopen verwijderen van stookolietanks** ism Veneco

Totaal ingediende aanvragen	Uitgevoerde sanering
57	39

- Woon- en energieloket ILV:
 - o 49 inwoners begeleid
 - o 15 premiebegeleidingen, 1 renovatieadvies, 2 vreg-testen, 7 adviezen zonnepanelen, 9 inschrijvingen voor groepsaankopen
- Mobiel energieloket – thermoscan per wijk

2022: wijk Bommelstraat, Pintestraat, Nazarethstraat, Spechtenpark, Lijsterstraat, Merelstraat, Mussenstraat

Feedback inwoners:

164 scans gemaakt

48 inwoners kwamen langs (alle loketmomenten die beschikbaar waren)

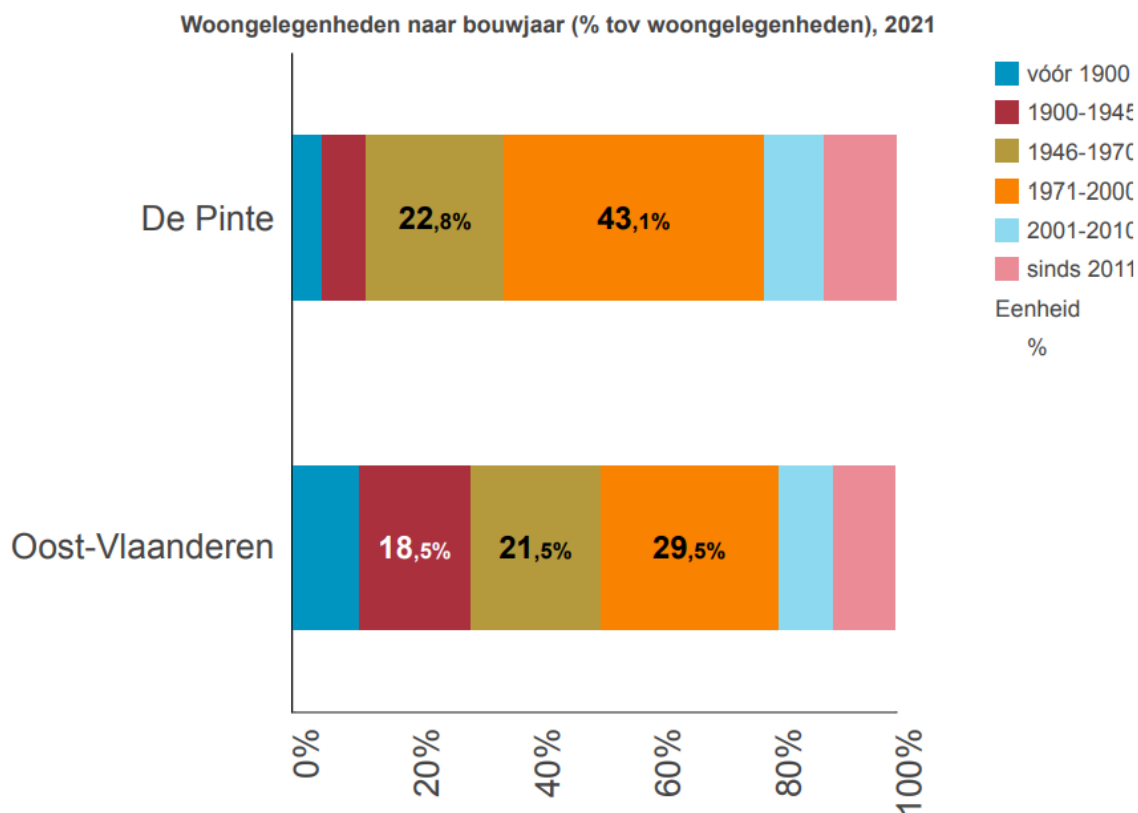
10 inwoners direct ingeschreven in groepsaanbod Veneco.

3.1.2. Uitdagingen en kansen voor De Pinte

Voor De Pinte zijn er de volgende uitdagingen:

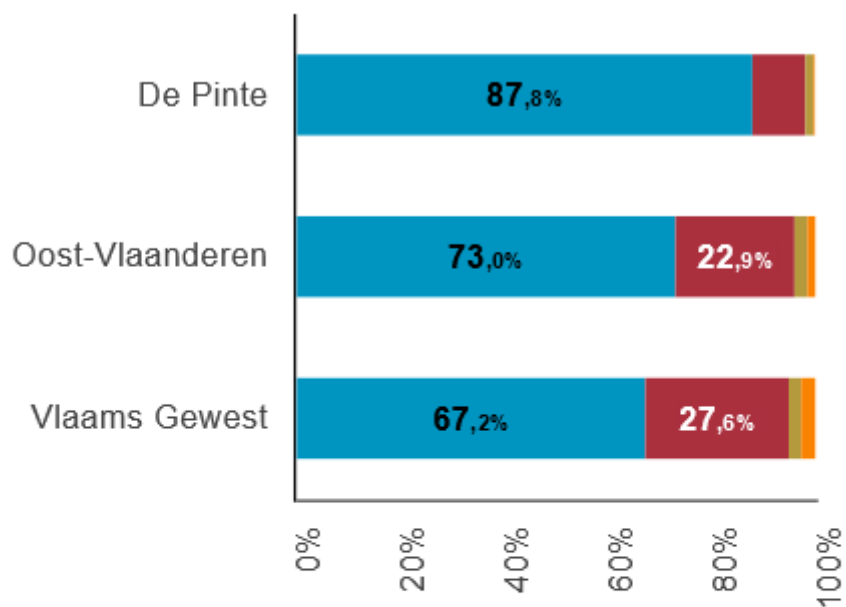
- 37,4% van de woningen dateert van voor 1970, mogelijk scoren zij nog slecht op vlak van energieverbruik en CO₂-uitstoot (analyse woningbestand, zie grafiek hieronder)

Tabel 3 Woongelegenheden naar bouwjaar, % t.o.v. woongelegenheden

Bron: Kadaster en Rijksregister | provincies.incijfers.be

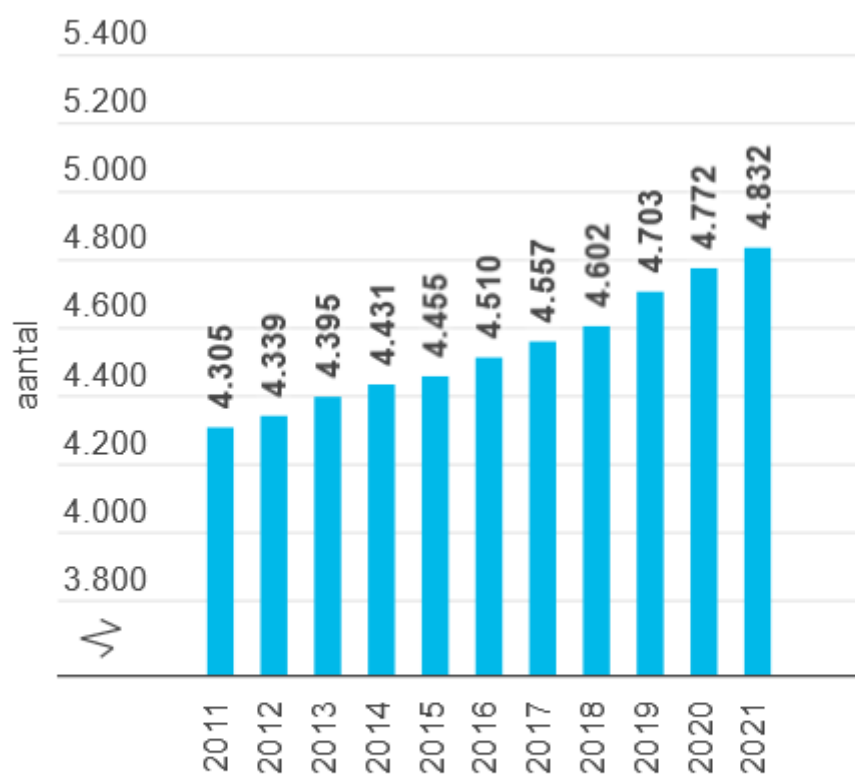
Grafiek 1 Woongelegenheden naar woningtype, % t.o.v. totaal woongelegenheden (2021)

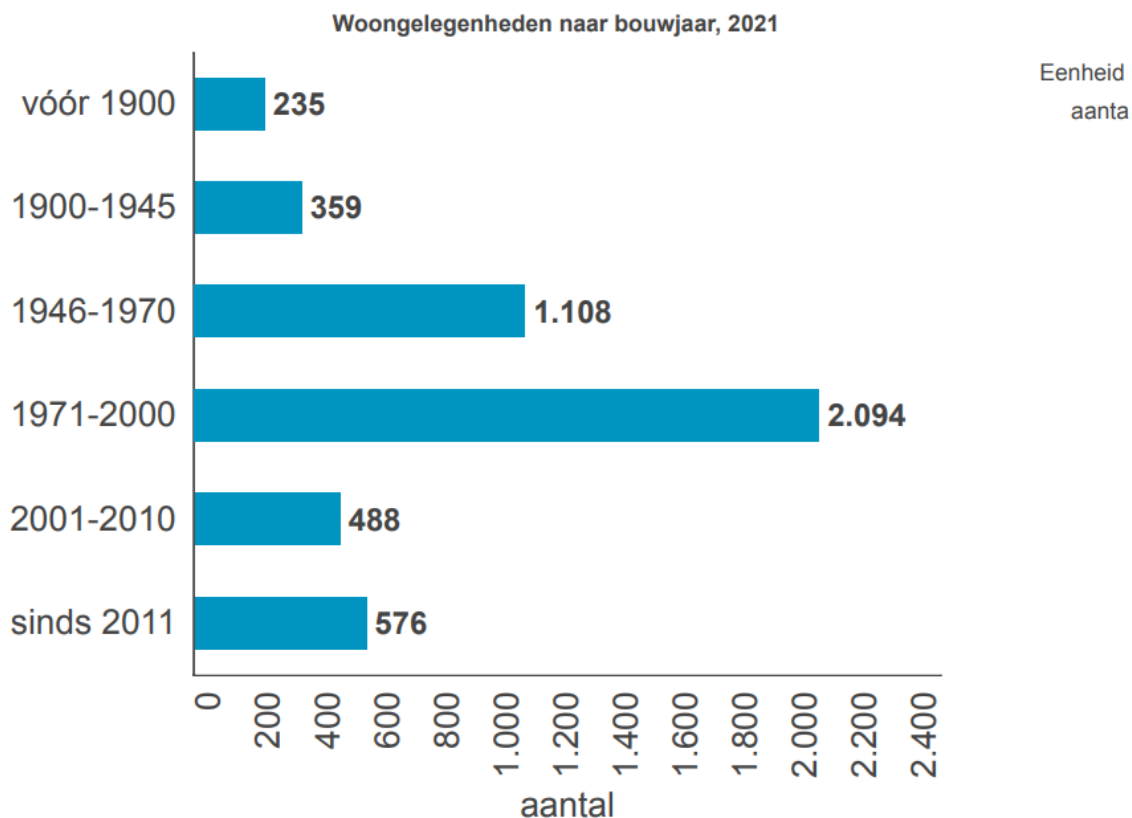
■ eengezinswoningen ■ appartementen
■ in handelshuizen ■ in andere gebouwen

Bron: Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (Kadaster) | provincies.incijfers.be

Grafiek 2 Evolutie woongelegenheden in De Pinte (2011-2021)

Bron: Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (Kadaster) | provincies.incijfers.be

Bron: Kadaster en Rijksregister | provincies.incijfers.be

- Volgens het Renovatiepact moeten tegen 2050 alle Vlaamse woningen een E-peil (energieprestatiepeil) van 60 of lager hebben en een EPC-label van A of A+. Eén van de manieren om dit te realiseren, zijn de premies voor energiezuinige investeringen via de netbeheerder. Ook gemeenten rollen tal van acties uit om renovatie te stimuleren. Via de provinciale Steunpunten Duurzaam Wonen en Bouwen kunnen bouwers en verbouwers duurzaam (ver)bouwadvies krijgen. Onderstaande bevat de cijfers vanaf 2014 voor de premies uitbetaald door de netbeheerder Fluvius (vroeger Infrax en Eandis) aan huishoudelijke klanten. Belangrijk om aan te geven is dat de premievoorwaarden door de jaren heen voor al deze premies strenger werden, en ook de randvoorwaarden en premiebedragen wijzigden. Voor sommige maatregelen zijn de premies hoger als er gekozen wordt voor een hogere isolatiegraad of een totaalrenovatie. Ondanks het feit dat elke premie een andere CO₂-besparing inhoudt en niet iedereen een premie aanvraagt, geeft het aantal premies wel een indicatie van hoeveel woningen energiezuiniger werden.

In het klimaatrapport 2020 is een gedetailleerd overzicht terug te vinden van de verschillende premies.

In **De Pinte** werden **41** premies voor dakisolatie uitbetaald in 2021. Dat zijn **9,0** premies per 1.000 huishoudens. In **Oost-Vlaanderen** en **het Vlaams Gewest** gaat het respectievelijk om **10,0** en **11,3** per 1.000 huishoudens.

Voor muurisolatie gaat het om **10,7** aanvragen per 1.000 huishoudens of **49** in totaal. In **Oost-Vlaanderen** is dat **5,7** en in **het Vlaams Gewest** **4,5** per 1.000 huishoudens.

In 2021 noteren we voor **De Pinte** **19** uitbetaalde premies voor vloerisolatie. Het gaat om **4,2** aanvragen per 1.000 huishoudens (t.o.v. **2,2** per 1.000 huishoudens in **Oost-Vlaanderen** en **2,0** in **het Vlaams Gewest**).

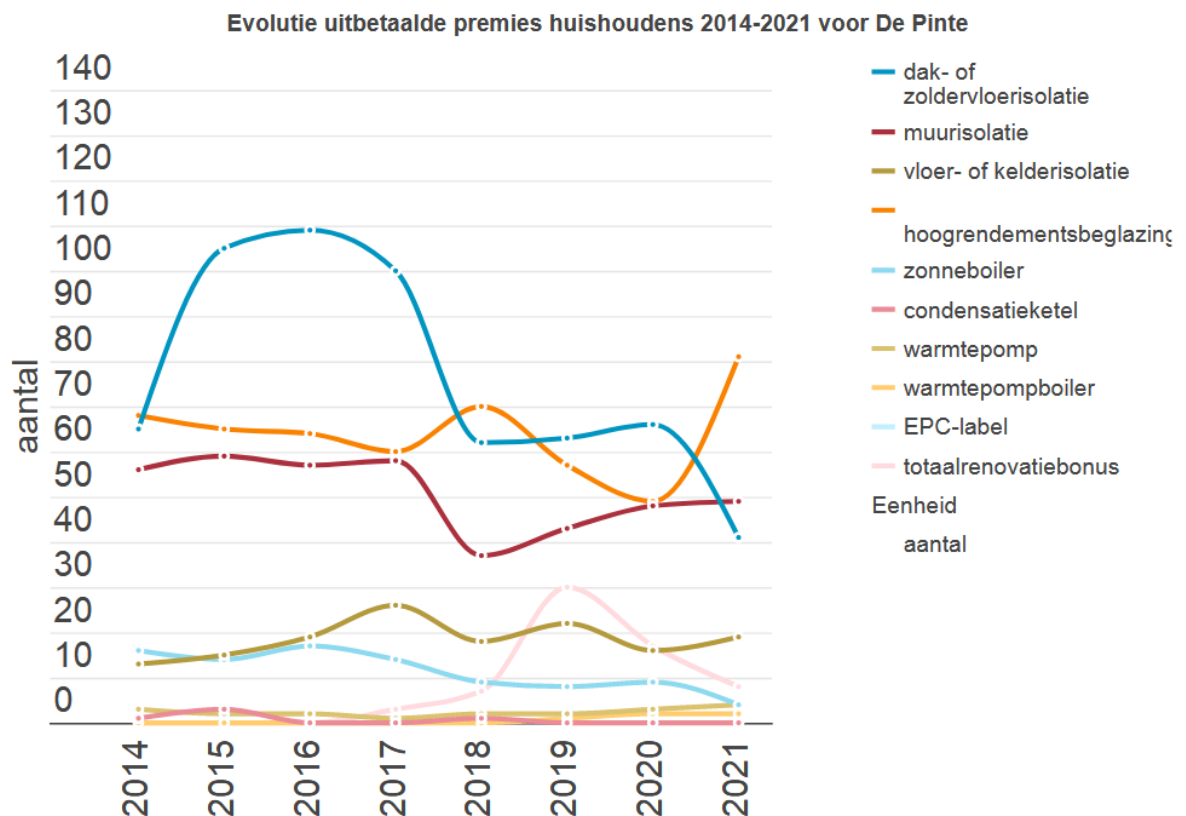
Wat betreft beglazing gaat het voor **De Pinte** om **81** uitbetaalde premies. Dit zijn **17,8** aanvragen per 1.000 huishoudens (t.o.v. **8,9** per 1.000 huishoudens in **Oost-Vlaanderen** en **8,7** in **het Vlaams Gewest**).

In 2021 noteren we voor **De Pinte** **4** uitbetaalde premies voor zonneboilers. Het gaat om **0,9** aanvragen per 1.000 huishoudens (t.o.v. **0,3** per 1.000 huishoudens in **Oost-Vlaanderen** en **0,3** in **het Vlaams Gewest**).

In 2021 noteren we voor **De Pinte** **4** uitbetaalde premies voor warmtepompen. Het gaat afgerond om **0,0** aanvragen per 1.000 huishoudens (t.o.v. **0,3** per 1.000 huishoudens in **Oost-Vlaanderen** en **0,3** in **het Vlaams Gewest**).

Conclusie

Voor bijna alle subsidies kent De Pinte een hoger percentage dan het provinciaal en vlaams gemiddelde per 1.000 inwoners. Hieruit kunnen we afleiden dat de subsidiemogelijkheden reeds goed gekend zijn bij de inwoners en dat de samenwerking met het Woonloket en het steunpunt duurzaam bouwen zijn vruchten afwerpt.

Bron: Fluvius | provincies.incijfers.be

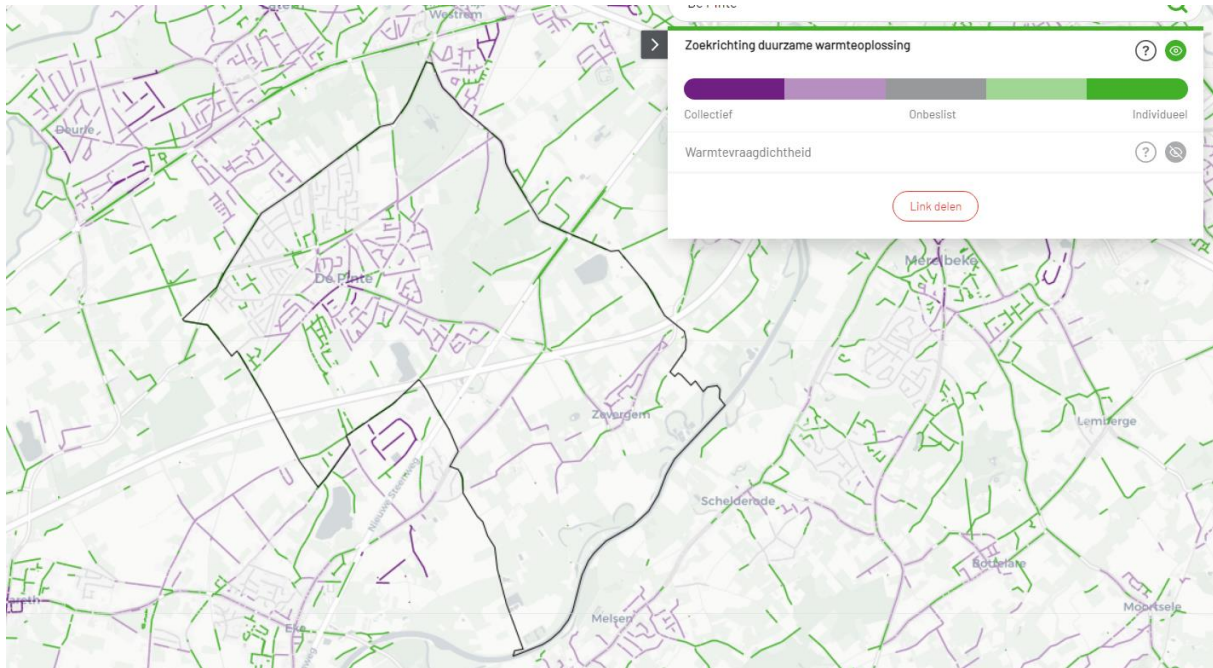
- Een moeilijk aan te pakken doelgroep zijn de huurwoningen, zijn er 22,7% huurwoningen. Dit is minder dan het aandeel huurwoningen in Oost-Vlaanderen (32,2%) en minder dan in het Vlaams Gewest (31,1%).
Huurders zullen niet snel investeren in hun huurwoning en eigenaars van huurwoningen vragen een andere benadering om hen te overtuigen om te investeren. De Vlaamse wooncode legt een aantal energetische normen op aan huurwoningen, maar deze normen liggen laag.
- Om energiearmoede te bestrijden en te voorkomen, zijn sociale maatregelen, begeleiding en alternatieve financieringsmogelijkheden belangrijke instrumenten. In De

Pinte hebben 26 klanten elektriciteit met een budgetmeter (2020). Dit komt overeen met 5,9 budgetmeters per 1.000 huishoudelijke afnemers elektriciteit. In Oost-Vlaanderen gaat het om 17,2 per 1.000 en in het Vlaams Gewest om 13,8 per 1.000.

- Fossiele brandstoffen zijn goed voor 69,5% van het energieverbruik in de woningen. Naast bijkomende productie van groene stroom is de omschakeling naar groene warmte een zeer grote uitdaging! De mogelijkheden voor collectieve verwarming via de aanleg van een warmtenet is weergegeven in de inspiratiekaart warmte hieronder

Inspiratiekaart warmtezoninging De Pinte

(<https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/inspiratiekaart-warmtezoninging>)

Deze kaart vertrekt van de warmtekaarten van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en biedt gemeenten een hulpmiddel om op het grondgebied een opdeling te maken tussen enerzijds zones waarin de voorkeur uitgaat naar collectieve verwarming van gebouwen via een warmtenet en anderzijds zones waar de warmtevoorziening bij voorkeur individueel georganiseerd wordt.

Voor De Pinte zijn er mogelijke kansen:

- Collectieve verwarming in het centrum;
- Aanpakken op wijkniveau door bijvoorbeeld diepteboringen voor collectief warmtenet met collectieve warmtepomp;
- In stedenbouwkundige verordening warmtenetten opnemen bij verkavelingsaanvragen.

3.1.3. Doelstelling voor 2030

Er zal een geïntegreerd beleid nodig zijn dat de beleidsniveaus overschrijdt en bovendien verder gaat dan sensibiliseren en verleiden of overtuigen via bv. subsidies. Een transitie naar een ander woonbeleid, kernversterking en een sterk verhoogde renovatiegraad dringt zich op. We moeten inzetten op:

- diepgaande renovaties met een doorgedreven energiebesparing en een versnelling van de vernieuwingsgraad van haar residentiële gebouwen.
- een collectieve aanpak, stimuleert compacter wonen en bouwen en nieuwe gedeelde woonvormen.
- uitfasering van fossiele brandstoffen en de transitie naar groene warmte.
- kernversterking om de verdere versnippering en verspreiding van de bebouwing tegen te gaan.

- Integratie van adaptatieprincipes in het particulier woningbestand (zie adaptatieplan)

De Pinte ondertekende het **Lokaal Energie- en Klimaatpact** tussen de Vlaamse overheid en lokale besturen en engageert zich in dat kader ook tot de volgende 2030-doelstelling:

- Opzetten van 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden vanaf 2021 t.e.m. 2030 (4832 woningen in 2021 = 242 woningen collectief gerenoveerd);
- Gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% realiseren in de gemeentelijke gebouwen;
- Reductie van de CO₂-uitstoot van de gemeentelijke gebouwen met 40% in 2030 t.o.v. 2015;
- Tegen ten laatste 2028 de openbare verlichting om te schakelen naar LED.

Klimaatpact 2.0 - Het lokaal bestuur engageert zich om bijkomend:

- De doelstelling m.b.t. CO₂-reductie voor eigen gebouwen en technische infrastructuur wordt verhoogd van -40% naar -55% CO₂-emissies tegen 2030. De scope van deze doelstelling voor CO₂-reductie wordt daarnaast uitgebreid naar eigen mobiliteit;
- De primaire energiebesparingsdoelstelling wordt aangescherpt naar -3% per jaar vanaf 2023;
- Aanpassingen in de streefdoelen onder de 4 werven:
 - Nieuwe uitdaging onder werf 2:
 - 25 fossielvrije renovaties onder de 50 collectieve renovaties per 1.000 wooneenheden tegen 2030.
 - De inwoners worden jaarlijks uitgenodigd voor minimum 2 klimaattafels of gerichte info-momenten rond duurzaam bouwen en renoveren.

3.1.4. Maatregelen en acties

Maatregel	Doelstelling	Beoogde CO₂ reductie tegen 2030 (in ton CO₂)	Indicator
Dakisolatie	1.584	2395	Aantal bijkomende huishoudens met dakisolatie
Muurisolatie	856	854	Aantal bijkomende huishoudens met muurisolatie
Vloerisolatie	1713	738	Aantal bijkomende huishoudens met vloerisolatie
Betere beglazing	2500	1243	
50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1000 inwoners	221		Aantal renovaties
Organiseren van of deelnemen aan de organisatie van groepsaankopen warmtepompen voor particulieren/bedrijven/organisaties met aandacht voor de rol van de lokale middenstand indien mogelijk met een pool van lokale aannemers	927	2318	Aantal bijkomende warmtepompen

Zonne-energie: zonnepanelen en zonneboilers	3205	2623	Aantal zonnepanelen en zonneboilers bij particulieren
Reductie gemiddeld energieverbruik bij huishoudens voor verwarming en elektriciteit door gedragsinterventie	2206	130	elektriciteitsverbruik
Reductie elektriciteitsverbruik door energiezuinigere toestellen	1795	329	elektriciteitsverbruik
Groendaken (extensief)	250 m ²	8	Aantal m ²

Bovenstaande, meetbare, maatregelen worden gerealiseerd door volgende acties -

<https://depinte.futureproofed.com/>

Acties	Stand van zaken
Premies diverse overheden	doorlopend
Sensibilisatie door bvb focus leggen op bekendmaking van wat er allemaal aangeboden wordt Bv via stand op de braderie, via infobundel nieuwe inwoners (bv aanbod renovatie advies, aanbod energiehuis, woonloket enz) Gerenoveerde woningen te kijk stellen Met klimaatambassadeurs werken Infoavonden	doorlopend
Wijkrenovatieprojecten opzetten met gevelthermografie ism Veneco Groepsaankopen	1 wijk/jaar
Groepsaankopen via Veneco en Provincie	doorlopend
Groepsaankoop EPC	Nog op te starten
Energiemeters ter beschikking stellen	Nog op te starten
Woon- en energieloket verder uitbouwen ism Veneco als one-stop-shop voor duurzame renovatie van particuliere woningen	doorlopend
Gratis renovatieadvies aan huis ism het provinciaal Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen	doorlopend
Sensibiliseren en informeren rond duurzaam (ver)bouwen en energetisch renoveren door onder meer: Doelgroepgerichte communicatie en ontzorgen van de inwoners bvb door groepsaankopen. Informatie geven m.b.t capaciteitstarief. Goede doorstroming van informatie en kennis naar de specifieke doelgroepen onder andere via de onthaalmap en via de dienst burgerzaken. Infostand woonloket-steunpunt duurzaam bouwen op Dag v/h Park en Braderie. Roll ups maken en pop-up bezoeken woonloket in wijken.	doorlopend
Kies voor streekeigen producten	doorlopend

Inzetten van een intergemeentelijke ambtenaar klimaat en energie ism Veneco	In uitvoering
Klimaatneutrale evenementen , initiatieven en buurten	doorlopend
Thermografische luchtfoto	Nog op te starten
Verstrengen/verduurzamen van voorwaarden via ruimtelijk ordeningsinstrumentarium	Nog op te starten
Voorbeeldrol gemeente meer in de verf zetten	doorlopend
Verduurzamen van criteria (vb.uit de duurzaamheidsmeter) in planningsinstrumenten met aandacht voor kwalitatieve inbreiding, collectief wonen, gebundelde bebouwing, gedeelde groenvoorzieningen, ontsluiting door duurzame mobiliteitsvormen, energie-efficiënte gebouwen, groene netwerken, e.a.	doorlopend
Promoten van de energieleningen van VENECO	doorlopend
Organiseren van thematische informatiesessies rond duurzaam bouwen met bezoek aan goede voorbeelden en technische uitleg door lokale aannemers.	Nog op te starten
Opmaak van een sloopbeleidsplan (LEKP)	Nog op te starten
Andere aanpak rond communicatie : vb. via architecten en aannemers + roll ups over woonloket/steunpunt duurzaam bouwen	Nog op te starten

Verwachte reductie tegen 2030

Met deze maatregelen en acties beogen we om tussen 2020 en 2030 de jaarlijkse CO₂ uitstoot door huishoudens te verminderen met **8.429 ton**.

Rekening houdend met de evolutie van de CO₂-uitstoot tot 2020 (- 4.431ton) en de beoogde reductie van de CO₂-uitstoot van de sector huishoudens tussen 2020 en 2030 verminderen we de CO₂-uitstoot voor de sector huishoudens met **66 %** tegen 2030 t.o.v. 2011.

3.2. Transport

Toekomstvisie 2050

In 2050 is de CO₂-uitstoot van transport gedaald tot nul door een transitie naar slimme en duurzame mobiliteit. Verplaatsingen met zacht, gedeeld of elektrisch vervoer, aangedreven door 100% hernieuwbare energie, zijn de norm. Het aantal benodigde voertuigen en het grondstoffenverbruik zijn afgenomen dankzij de uitbreiding van mobiliteitsdiensten.

De transportsector is één van de sectoren die het meest CO₂ uitstoten. De uitdagingen voor deze sector zijn enorm als we bedenken dat het aantal personenwagens tussen 2011 en 2020 nog is toegenomen met 13% op het Vlaamse niveau⁴, en maar liefst 95,7% van het Vlaamse wagenpark bestaat uit benzine- en dieselmotoren⁵. De noodzakelijke drastisch daling van de uitstoot door transport vraagt om een grondige transitie van ons mobiliteitssysteem.

De grootste uitdaging betreft de vermindering van de noodzaak of behoefte om zich te verplaatsen (minder voertuig- en vliegtuigkilometers) samen met een technologische shift naar groene, milieuvriendelijke en emissievrije transportmodi.

Om een kentering in het mobiliteitsbeleid te realiseren, is een aanpassing van onze ruimtelijke planning van cruciaal belang. Een goede ruimtelijke ordening kan de vervoersvraag doen dalen zonder comfort- en welvaartsverlies. Dit gebeurt door verkeersgenererende functies in de buurt van woon- en werkkernen te brengen en te koppelen aan het openbaar vervoersnetwerk en het (bovenlokaal) fietsnetwerk (mobiliteitsassen en knooppunten).

Bij de (her)aanleg en organisatie van gemeentelijke wegen en openbare ruimten geeft het lokaal bestuur voorrang aan voetgangers, fietsers en openbaar vervoer (STOP-principe). Ook de verbetering van de fietsinfrastructuur en het aanbod van het openbaar vervoer zijn daarbij belangrijk. Door meer te investeren in kwalitatieve zachte verbindingen, worden verplaatsingen te voet of met de fiets aantrekkelijker gemaakt.

Voor verplaatsingen die met de wagen gebeuren, wordt gekeken naar een wagenpark met een lage uitstoot of nuluitstoot. In het Vlaamse klimaatplan staat dat vanaf 2030 alle nieuw verkochte personenwagens koolstofarm moeten zijn, waarvan de helft minstens emissievrij⁶. De evolutie naar (gedeelde) emissievrije wagens is dus aan een versnelling toe. Elektrische wagens bijvoorbeeld zijn efficiënter en verbruiken heel wat minder energie dan fossiele wagens. Bovendien stoten ze minder CO₂ uit.

Voor wat betreft het **goederenvervoer** zit de uitdaging in het verminderen van de kilometers door de modal shift naar spoor- en waterwegen, alsook minder wegtransport door het stimuleren van meer lokale producten, consuminderen, efficiëntere logistieke stromen,...

⁴ Bron: Provincies in cijfers: Algemene Directie Statistiek - StatBel

⁵ Provincies in cijfers: Algemene Directie Statistiek - StatBel

⁶ Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, pp. 38

Gemeenten kunnen deze overgang versnellen, door te investeren in een slim laadnet of de uitbouw ervan te stimuleren. Belangrijk is hierbij tegelijk de focus te leggen op gedeelde (emissievrije) voertuigen en collectief openbaar vervoer. Een daling van het gebruik van het wagenpark blijft de prioritaire doelstelling.

Inzetten op gedeeld gebruik van voertuigen en het aanbieden van 'Mobility As a Service' (reizigers maken gebruik van mobiliteitsdiensten van een aanbieder in plaats van eigen vervoer) zijn ook belangrijke strategieën om de CO₂-uistoot van transport te reduceren.

Aanwezige laadinfrastructuur

In onderstaande tabel worden het aantal laadpalen voor elektrische voertuigen getoond. Een onderscheid wordt gemaakt tussen publieke laadpalen die voor iedereen ten allen tijde toegankelijk zijn, semi-publieke laadpalen die enkel toegankelijk zijn voor klanten of tijdens bepaalde openingsuren, of private laadpalen die enkel toegankelijk zijn voor de eigenaar. Gemeenten kunnen het gebruik van elektrische wagens faciliteren door laadinfrastructuur te voorzien.

Tabel 4 | Laadpalen elektrische voertuigen in De Pinte (2022)

Laadpalen elektrische voertuigen in De Pinte (2022)	
niet-publieke laadpalen	4
publieke laadpalen	12
semi-publieke laadpalen	2
totaal laadpalen elektrische voertuigen	18

Bron: Departement Omgeving | provincies.incijfers.be

3.2.1. Wat is er al gebeurd?

In hoofdstuk 2.4. staat de evolutie van de CO₂ uitstoot door transport beschreven. Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die de gemeente ondernomen heeft en de voornaamste resultaten:

Reeds uitgevoerde acties:

- Opmaken van een mobiliteitsplan (lopend) - actieplan nog geldig - geen eindtermijn;
- Ondertekening SAVE-charter (lopend) charter ivm het verbeteren van de mobiliteit voor jongeren;
- Stimuleren om het openbaar vervoer te nemen voor woon- werkverkeer door:
 - Overleggen met de Lijn in verband met het optimaliseren van het aanbod (vb. goede busverbinding De Pinte-Zevergem);
- Autodeelactieplan werd opgemaakt - Stimuleren van autodelen door:
 - Initiëren van autodeelprojecten zoals Degage (www.degage.be) op te zetten*
 - Promotie Cambio punt;*
- Aanleggen van een carpoolparking;
- Organiseren van infomoment rond duurzame mobiliteit waar testritten kunnen gemaakt worden met elektrische voertuigen, waar kleinere wagens worden gepromoot
- Campagne voeren rond ecodriving door:
 - verspreiden van informatie*
 - Hernemen en frequentie verhogen van de sessies rond banden op spanning brengen (in samenwerking met de Energiesnoeiers);*
- Subsidie autodelen;
- Bijkomende fietsenstallingen aan het station.

3.2.2. Uitdagingen en kansen voor De Pinte

Voor de gemeente zijn er volgende kansen en uitdagingen:

- Modal shift realiseren;
- Autodeelactieplan realiseren:
Meer inzetten op autodelen - Nood aan infomoment: wat is de administratieve last hiervan? Goeie bereikbaarheid van deelwagens nodig (gemiddelde leeftijd Pintenaars hoog), meer communiceren, ook via social media;
- Een 'probeersessie/demodag' organiseren (Braderie);
- Nood aan meer laadpalen met collectieve wijkoplossingen;
- Laadpunten voorzien op plekken waar mensen overdag werken (zonenergie direct gebruiken);
- Aanbod openbaar vervoer + realisatie hoppinpunt met deelfietsen en deelwagen;
- Op de planning staande (fiets)infrastructuur- en wegenwerken, investeringen in fietsvoorzieningen,... in de gemeente;
- Aanknopingspunten met geplande initiatieven vanuit Vlaanderen (bv. vervoersregio's, basisbereikbaarheid,..), Provincie (bv. geplande fietssnelweg), ...;
- Actualiseren trage wegenplan en quick wins doorvoeren;
- Inrichten van mobipunten;
- Gedeeld vervoer promoten en stimuleren;
- Update mobiliteitsplan.

3.2.3. Doelstelling voor 2030

We streven ernaar om het aantal voertuigkilometers voor personenvervoer en voor goederenvervoer op haar grondgebied sterk te verminderen. De resterende voertuigkilometers worden emissievrij.

Hiertoe zetten we maximaal in op:

- Een goede ruimtelijke planning die functies lokaliseert in functie van nabijheid en een goede bereikbaarheid met fiets en openbaar vervoer;
- Een modal shift naar stappen, fietsen, openbaar vervoer, en mobiliteitsdiensten (zoals gedeeld vervoer) voor woon-werkverkeer, schoolverkeer en overige verplaatsingen;
- Versterken van de evolutie naar emissievrije wagens;
- Een energiezuinig rij- en mobiliteitsgedrag.

De Pinte ondertekende het Lokaal Energie- en Klimaatpact tussen de Vlaamse overheid en lokale besturen en engageert zich in dat kader ook tot de volgende 2030-doelstellingen:

- Per 1.000 inwoners 1 "toegangspunt" (toegang tot een deelwagen) voorzien voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030;
- Per 100 inwoners 1 laadpunt voorzien tegen 2030;
- 1 meter nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner voorzien vanaf 2021 t.e.m. 2030

3.2.4. Maatregelen en acties

Maatregel	Doelstelling	Beoogde CO ₂ reductie tegen 2030 (in ton CO ₂)	Indicator
Modal shift naar fiets/ te voet	2533292 km	400	Vermindering van het aantal autokilometers (<i>vanaf 2020 kunnen de cijfers van FLOWMOVE gebruikt worden</i>)
Autodelen (elektrische voertuigen)	534	96	Aantal bijkomende autodelers

Modal shift naar openbaar vervoer	3900083 km	700	Vermindering van het aantal autokilometers
Reductie emissies gemeentelijke vloot	918	234	
Groepering van goederenvervoer	1 site	1612	

Bovenstaande, meetbare, maatregelen worden gerealiseerd door volgende acties - <https://depinte.futureproofed.com/>

Acties	Stand van zaken
Premies	doorlopend
Sensibilisatie	doorlopend
Stimuleren van leerlingen/leerkrachten om zich duurzamer te verplaatsen door een actieprogramma op te zetten in samenwerking met de verschillende scholen: - Aanbieden van fietseducatie in samenwerking met de politie; - Actualiseren van een routekaarten voor kinderen en adolescenten rond de schoolomgeving en jeugdverenigingen - Organiseren van een fietspoolsysteem voor trajecten (met de fiets of carpooling) van en naar school; - Organiseren van schooluitstappen met de trein of in de directe omgeving van de scholen; - Promoten van de buzzypas, informeren rond het 3e betalersysteem.	doorlopend
Per 100 inwoners één laadpunt tegen 2030 – doel: 110	doorlopend
Per 1000 inwoners één toegangspunt voor een auto- of fietsdeelsysteem – doel: 11	doorlopend
Eén meter nieuw of opgewaardeerd fietspad per inwoner – doel: 10.697m	doorlopend
Stimuleren van inwoners om de fiets te nemen door: - Plaatsen van elektrische oplaadpunten voor fietsen - Voorbeeldrol van de gemeente uitspelen door duidelijk herkenbare (elektrische) dienstfietsen. - Informeren over aangename en snelle fietsroutes (trage wegen)	Doorlopend
Verbeteren van de fietsinfrastructuur door: - Aanleggen fietspaden, aanpassen fietspaden, wegwerken missing links, volgens aandachtspunten en prioriteiten van	

provinciale schoolroute kaarten of 'zwartepunten'-tour / memorandum van de Fietzersbond (lopend)/ veiliger maken bestaande fietspaden; - Heraanleggen van de Koning Albertlaan en de Anthierenslaan aan (eventueel éénrichtingsverkeer, afgeschermd fietspaden in functie van schoolgaand verkeer; - Plaatsen van fietsenstallingen aan bushaltes in samenwerking met De Lijn; - Bij aanleg van nieuwe straten de zwakke weggebruiker centraal stellen; - Voorzien van een voetpad en een fietspad in elke straat waar nodig.	Doorlopend
Onderzoeken van de mogelijkheden om autoluwe straten tussen bepaalde uren en/of fietsstraten te creëren rond scholen/jeugdverenigingen/sportverenigingen	Doorlopend
Organiseren van autovrije dag(en) gekoppeld aan speelstraten of braderijen	Doorlopend
Stimuleren van openbaar vervoer door: -bieden van informatie rond de bereikbaarheid van het gemeentehuis, bedrijven/organisaties in De Pinte met het Openbaar vervoer (vb. x minuten van Gent-Sint-Pieters met de trein en dit x keer per dag); -verhogen van het perron van het station; -Betere busverbinding De Pinte-Zevergem (belbus buiten de piekuren).	Doorlopend
Campagne voeren rond duurzame mobiliteit door bv. bieden van informatie rond de bereikbaarheid van het gemeentehuis, bedrijven/organisaties in De Pinte met de fiets in plaats van met de wagen	Doorlopend
Beveiligde fietsenstallingen aan station (e-bikes)	Op te starten
Meer laadpunten voor E-bikes in de gemeente + ook voor personeel een fietsstalling met laadpunt	Op te starten
Realisatie hoppinpunt met deelfietsen en deelwagen thv station en in Zevergem	Opgestart
Op fietspaden volgverlichting plaatsen ipv straatverlichting	Op te starten

Overzicht acties Autodeelactieplan

Actie	Prioritair	Timing	Partners
De Pinte bekijkt de mogelijkheid om dienstwagens te vervangen door of aan te vullen met deelwagens van een autodeelaanbieder. (zie ook de link naar de	x	2023	

praktische gids voor lokale overheden in bijlage 5.8)			
Het lokaal bestuur gaat de mogelijkheden na voor de uitrol van een fietsdeelsysteem (vb. elektrische (bak)fietsen, e.a.), eventueel met gemeentelijke financiële tussenkomst of via een leasestelsel.		voorjaar 2022	
De Pinte voert actieve promotie en ondersteuning voor/bij het delen van privéwagens (zie acties onder doelstelling 6)	x	in uitvoering	
De Pinte betreft organisaties met poolwagens in de gemeente bij de uitbouw van het autodeelaanbod bv. door het verspreiden van de praktische gids om als bedrijf of organisatie aan autodelen te doen		najaar 2022	
De Pinte organiseert netwerkmomenten waarbij potentiële partners elkaar kunnen ontmoeten teneinde innovatieve auto- en fietsdeelprojecten op te zetten.		jaarlijks	
De Pinte stimuleert voorzieningen uit de gemeenten om een AVIRA-project (delen van rolstoelvriendelijke wagens) georganiseerd op te starten.		In afspraak met OCMW	
De gemeente stimuleert initiatieven voor het oprichten van een lokale carpoolgroep om samen boodschappen te doen, op stap te gaan, enz...		doorlopend	Wijkactoren en participatiedeskundige
De Pinte zet in op fietspoolen naar scholen, opvang en verenigingen.	x	doorlopend	Scholen, verenigingen en BKO
De Pinte rolt mobipunten uit in de gemeente en engageert zich om de inplanting van mobipunten strategisch te benaderen. Het eerste mobipunt zal er komen ter hoogte van De Pinte station.	x	2022-2023	
Het lokaal bestuur raadpleegt actief buurtbewoners in het kader van extra functies die op het mobipunt moeten gerealiseerd worden.	x	2023	
De Pinte zet in op kernverdichting rond minpunten in de woonkernen, zoals de strategische visie uit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen voorschrijft.		Continu	
De Pinte voorziet om deze legislatuur drie bushaltes volledig toegankelijk te maken voor alle doelgroepen.	x	2025	VVR

De Pinte experimenteert met pilots betreffende buurtparkings, randparkings en autovrije/autoluwe straten en centra zoals beschreven in de visie openbaar domein.		2022-2023	
De Pinte onderzoekt de mogelijkheden van verschillende fietsdeelstandplaatsen en voorziet ten minste fietsdeelstandplaatsen op de lokale mobipunten.	x	2023	VVR
Het lokaal bestuur voorziet voorbehouden parkeerplaatsen voor deelauto's op goed gelegen locaties.		Doorlopend, ifv aantal deelwagens	
Het lokaal bestuur faciliteert de verdubbeling van het aantal gewone laadpunten (22 kW/u) op het grondgebied van het lokaal bestuur. Dit kan worden gerealiseerd ism bedrijven op het grondgebied door informatieverstrekking, een overlegmoment te plannen. Deze laadpunten kunnen een standplaats zijn van deelwagens die door een bedrijf of een bedrijventerrein gebruikt worden.	x	2022-2023	
Het lokaal bestuur onderzoekt de mogelijkheid om op strategische plaatsen (bv. langs drukke wegen of nabij taxi- of autodeelstandplaatsen) snellaadpalen (50 kW/u) of ultrasnellaadpalen (175-350 kW/u) te voorzien.		doorlopend	AWV, Fluvijs
Het lokaal bestuur engageert zich bij de uitrol van laadinfrastructuur om bij minimaal 25% van de publieke laadpunten een plaats te reserveren voor elektrische deelmobiliteit.			
De Pinte richt 4 fietslaadpunten voor elektrische fietsen in aan het station.		2025	
De Pinte werkt samen met de politiezone en treedt kordaat op wanneer elektrische (autodeel)standplaatsen worden ingenomen door privéwagens met verbrandingsmotoren.		doorlopend	Politiezone Schelde-Leie
Het lokaal bestuur stelt één centraal aanspreekpunt (coördinator) aan voor gedeelde mobiliteit in het lokaal bestuur. Deze persoon of dienst zorgt voor de coördinatie van de verschillende beleidsdomeinen die worden betrokken bij de uitrol van het autodeelbeleid en bewaakt de voortgang van gedeelde mobiliteit in de gemeente. Zowel de verschillende diensten als inwoners en stakeholders kunnen bij deze ambassadeur voor gedeelde mobiliteit terecht met vragen en opmerkingen		2021	
Het lokaal bestuur voorziet jaarlijks een budget voor de geplande acties rond autodelen (communicatie, aanbod, ...) in de gemeente bij de		Jaarlijks	

budgetopmaak (zie ook bijlage 5.7)			
Het lokaal bestuur evalueert jaarlijks het lokaal gedeelde mobiliteitsbeleid. Kernpunten daarbij zijn: Wat zijn de vorderingen van het actieplan? Hoe staat het met de groei van auto- en fietsdelen? Welke behoeften zijn er nog bij (potentiële) gebruikers en bij de (aanwezige) aanbieders?	x	Jaarlijks	
Het lokaal bestuur organiseert een tweejaarlijkse bevraging (ism. diverse partners) om een beeld te krijgen welke profielen worden bereikt met auto- en fietsdelen en welke niet. Er wordt nagegaan wat de bestaande drempels en noden zijn (zie ook bijlage 5.2)		tweejaarlijks	
Het lokaal bestuur spot continu opportuniteiten om auto- en fietsdelen in de kijker te zetten en/of bijkomend aanbod te creëren.		Continu	
Het lokaal bestuur gaat jaarlijks na of alle infokanalen nog up-to-date zijn en alle betrokken medewerkers de meest recente info kennen en uitdragen.	x	jaarlijks	
Het lokaal bestuur volgt actief de ontwikkelingen rond deelmobiliteit op door bv. abonneren op nieuwsbrieven, volgen van studiedagen... Om zo het vooruitschrijdend inzicht te implementeren in het beleid.		Continu	
De coördinator autodelen werkt een gedeelde mobiliteitstoets uit die wordt ingezet bij diverse nieuwe initiatieven zoals nieuwbouwprojecten met tien eenheden of meer, parkeerbeleid, vervoer op maat, ... Daar wordt onderzocht of deelmobiliteit een reële behoefte kan vervullen.		2023	
Het lokaal bestuur voorziet vaste, voorbehouden standplaatsen autodelen met duidelijke zichtbare infoborden	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur zorgt voor een opvallende inkleding van de autodeelstandplaatsen met behulp van spuitsjablonen		doorlopend	
Het lokaal bestuur betreft herhaaldelijk de lokale pers bij verschillende facetten van gedeelde mobiliteit		doorlopend	Lokale pers
Het lokaal bestuur communiceert periodiek over de groeicijfers van autodelen in de gemeente.		doorlopend	
Het personeel van het lokaal bestuur doet dienstverplaatsingen met de deelwagens en er wordt hierover gecommuniceerd	x	2023	
De deelwagens van het lokaal bestuur worden voorzien van aangepaste bestickering		2023	Autodeelaanbieder

Het lokaal bestuur zorgt voor zichtbaarheid voor autodelen door het autodelen op te nemen in producten van het lokaal bestuur zoals de gemeentelijke cadeaubon of de gemeentelijke app		doorlopend	
Het lokaal bestuur zet autodelen herhaaldelijk in de kijker via de eigen kanalen (bv. bij de lancering, bij de jaarlijkse groeimeting, de 'x'-ste autodeler in de gemeente, bij de lancering van een bevraging, tijdens de week van de mobiliteit, bij de start van het jaar en goede voornemens... Denk ook aan momenten zoals 'Week van de mobiliteit', Campagnes in de gemeente rond mobiliteit of gezondheid, bij dorpskernvernieuwing, participatietrajecten, heraanleg straten, ...	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur lanceert een webpagina betreffende gedeelde mobiliteit op de gemeentelijke website	x	2023	
Het lokaal bestuur informeert via de eigen communicatiekanalen (website, infoblad, wijkkranten, flyer autodelen, posters, digitale borden, sociale media...).	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur organiseert minstens één informatieavond per jaar over alle vormen van autodelen/gedeelde mobiliteit (zie ook bijlage 5.6) en/of communiceert over de digitale infosessie van Autodelen.net		doorlopend	
Het lokaal bestuur organiseert jaarlijks minstens één infostand autodelen op een lokaal event.		Jaarlijks (braderie, dag vh park)	
Het lokaal bestuur informeert haar personeel over dienstverplaatsingen met gedeelde mobiliteit d.m.v. een interne infosessie voor haar personeel, intranet en interne nieuwsbrief, richtlijn voor dienstverplaatsingen...	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur bust een bewonersbrief omtrent de toekenning van nieuwe autodeelstandplaatsen bij alle inwoners die in een straal van 300m van de standplaats wonen.		doorlopend	
Het lokaal bestuur zoekt naar ambassadeurs van autodelen (uit verschillende doelgroepen) en neemt deze op in haar on- en offline communicatie	x	doorlopend	Bestaande autodelers en autodeelaanbieders
Het lokaal bestuur zet in op 'kantelmomenten' en neemt promotie op bij hun aanbod voor startende ondernemingen, onthaal nieuwe inwoners, ophalen rijbewijs... en op bijhorende webpagina's.	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur bekijkt om haar personeel (bv met nieuwjaar) te belonen met een mobiliteits- of duurzaamheidscadeaubon waarbij ook het testen		2023	

van autodelen is inbegrepen.			
Het lokaal bestuur voert promotie per wijk door bv. samenwerking met buurtwerk, buurtcentra, scholen, wijkverenigingen, lokale handelaars en/of bedrijven....	x	2022-2023	Wijkactoren
Het lokaal bestuur voert een jaarlijkse promotiecampagne voor autodelen/gedeelde mobiliteit (bij voorkeur in samenwerking met de autodeelsector).		jaarlijks	
Het lokaal bestuur promoot de mogelijkheid tot een mobiscan bij de bedrijven in de gemeente		2023	
Het lokaal bestuur ondersteunt het auto- en fietsdelen financieel. Voorbeelden zijn: het (eerste) lidgeld van een auto- of fietsdeelorganisatie terugbetalen aan inwoners, organisaties en bedrijven; voordelen in natura voor autodelers zoals een (korting op) jaarabonnement op het openbaar vervoer, korting bij taxigebbruik, korting op culturele activiteiten, korting voor het gebruik van fietsdeelsystemen...		In uitvoering	
Het lokaal bestuur informeert haar werknemers over duurzame dienstverplaatsingen en de mogelijkheden voor autodelen bij het onthaal van nieuwe medewerkers	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur promoot de prijsvergelijker www.savewithcarsharing.be waarbij men voor de eigen situatie een financiële vergelijking kan maken	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur maakt een solidariteitsfonds vrij om (eventueel ism met de vervoerregioraad) kansentarieven te voorzien voor gedeelde mobiliteit. Dit kan bv via de ontwikkeling van autodeelcheques die mensen met een verhoogde tegemoetkoming kunnen aankopen aan een verlaagd tarief.		Te bekijken met OCMW	
Het lokaal bestuur bekijkt of een derde partij gedeeltelijk wil/kan borg staan voor gebruikers met weinig financiële marge bij de hoge waarborg die geldt voor autodelen		Te bekijken met OCMW	
Het lokaal bestuur onderzoekt de mogelijkheden om persoonlijk advies te geven over autodelen. Bijvoorbeeld per mail of door (vb 2-wekelijkse) een loket functie te voorzien rond autodelen (en andere duurzame mobiliteitsoplossingen) in buurthuizen, bibliotheken etc. Hier kan men neutrale info krijgen, een wagen laten reserveren...		2023	
Het lokaal bestuur leidt haar sociale dienst op met het oog op het correct informeren en ontzorgen van kwetsbare doelgroepen op gepaste tijdstippen.	x	Te bekijken met OCMW	Autodelen.net

Speciale aandacht gaat daarbij naar de tool www.savewithcarsharing.be .			
Het lokaal bestuur ondersteunt lokale vrijwilligers(groepen) van Autodelen.net (zie ook de link naar de toolkit voor ambassadeurs van autodelen in bijlage 5.8)		doorlopend	Autodelen.net
Het lokaal bestuur houdt binnenkomende vragen van geïnteresseerde inwoners gestructureerd bij, verwijst hen naar de nieuwsbrief van Autodelen.net en brengt geïnteresseerden met elkaar in contact bij matchende profielen voor het opstarten van bijkomende (particuliere) deelprojecten.	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur gaat in dialoog met afgevaardigden en/of intermediären van kwetsbare doelgroep(en) om de noden te inventariseren en bijkomende maatregelen op maat uit te werken. Daaruit resulterende acties kunnen vb. zijn: senioren op een centrale locatie fysiek of telefonisch hun reservatie laten doorgeven aan een tussenpersoon of vrijwilligers van Autodelen.net uit de gemeente in contact brengen met leden/cliënten van geïnteresseerde organisaties om het autodelen 1-op-1 eens uit te leggen (of zelfs voor te tonen).		doorlopend	
Het lokaal bestuur voert een actief participatiebeleid inzake het betrekken van kwetsbare doelgroepen bij het gedeelde mobiliteitsbeleid (bv. bij de ontwikkeling van mobipunten) ten einde de toegankelijkheid voor alle inwoners te garanderen.	x	doorlopend	
Het lokaal bestuur plaatst het autodelen in de kijker op netwerkevents gericht naar de lokale economie (bv. ism. lokale Unizo/Voka dienst lokale economie...)		doorlopend	Unizo/VOKA

Verwachte reductie tegen 2030

Met deze maatregelen en acties beoogt De Pinte om tussen 2020 en 2030 de jaarlijkse CO₂ uitstoot door transport te verminderen met **5.100 ton**.
Beoogde vermindering van de CO₂-uitstoot voor de sector transport met 52 % tegen 2030 t.o.v. 2011.

De snelweg is verantwoordelijk voor maar liefst 80,2% van de uitstoot door transport.

Zonder snelwegen is de sector transport nog verantwoordelijk voor 31,2% van de totale CO₂-uitstoot in De Pinte in 2020. Tussen 2011 en 2020 is de uitstoot met 3,6% afgenomen.

3.3. Gemeentelijke voorbeeldfunctie

GEMEENTELIJKE GEBOUWEN, UITRUSTING / VOORZIENINGEN

Toekomstvisie 2050

In 2050 vervult De Pinte haar voorbeeldfunctie:

- Alle gemeentelijke gebouwen zijn energieneutraal en stoten netto geen CO₂ meer uit. De gebouwen in eigendom of beheer van de gemeente worden niet meer verwarmd op basis van fossiele brandstoffen zoals stookolie en aardgas maar met milieuvriendelijke verwarmingssystemen (individueel of collectief via warmtenet).
- De openbare verlichting in de gemeente is energiezuinig en slim aangestuurd.
- Het gemeentebestuur en –personeel verplaatst zich op duurzame wijze van en naar het werk en op dienstverplaatsing.

De gebouwensector biedt een groot potentieel voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, enerzijds door het beperken van de energievraag en anderzijds door het toepassen van de geschikte technologieën. De Europese richtlijn 'Energieprestatie van gebouwen' legt de Europese lidstaten op dat tegen 2021 alle nieuwe gebouwen bijna-energie-neutraal moeten zijn. Voor overheidsgebouwen geldt deze verplichting sinds 2019⁷. De gemeenten moeten dus sinds 2019 voor elke nieuwbouw voldoen aan de BEN-normen. Bij gemeentelijke bouwprojecten moet het lokaal bestuur streven naar een minimale milieu-impact waarbij men rekening houdt met duurzaam materiaalgebruik, efficiënt ruimtegebruik, rationeel energiegebruik, goede waterhuishouding, zuidelijke oriëntatie, luchtdichte afwerking, enz.

Daarnaast formuleerde de Vlaamse regering in het Regeerakkoord 2019-2024 een CO₂-reductiedoelstelling en energiebesparingsdoelstelling voor de gebouwen en technische infrastructuur van de lokale besturen: een reductie van CO₂-emissies met 40% in 2030 t.o.v. 2015 én een jaarlijkse primaire energiebesparing van 2,09% vanaf 2020. Deze doelstelling is ook opgenomen in het Vlaams Energie- en Klimaatpact dat door de gemeente werd ondertekend in 2021.

Het verbruik van de openbare verlichting daalt (per lichtpunt) systematisch door investeringen in energiezuinige verlichting (ledlampen en –armaturen) en door het doven en dimmen van de lichten (bijvoorbeeld 's nachts). Gemeenten investeren reeds volop in het energiezuinig maken van hun openbare verlichting en in het tegengaan van lichthinder en –vervuiling. Een groot deel van de gemeenten doet hiervoor een beroep op netbeheerder Fluvius.

De gemeentelijke vloot heeft relatief gezien een kleine impact op de totale CO₂-uitstoot binnen de gemeente. Toch kan de gemeente, door in te zetten op duurzame woon-werkverplaatsingen en dienstverplaatsingen, erg visueel het goede voorbeeld gaan stellen naar haar inwoners. Dit door bijvoorbeeld fietsleasing te voorzien voor het gemeentelijk personeel of de gemeentelijke vloot te vergroenen én open te stellen voor gebruik voor inwoners van de gemeente.

Tot slot is het gemeentelijk aankoopbeleid een instrument bij uitstek om de voorbeeldrol op te nemen en stakeholders, inwoners, ... te inspireren.

3.4.1. Wat is er al gebeurd?

In hoofdstuk 2.5 staat de evolutie van de CO₂ uitstoot door de gemeentelijke gebouwen, vloot en de openbare verlichting beschreven.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die De Pinte ondernomen heeft en de voornaamste resultaten:

⁷ Bron: Vlaams Klimaatbeleidsplan 2021-2030

Reeds uitgevoerde acties

- Relighting uitvoeren in de gemeenteschool.
- Digitaliseren en automatiseren met oog voor de 3 E's
Papier- en portkosten verminderen door digitalisering, digitale loketten, e-post, e-factuur, e-loket, e-notulenbeheer voor agenda's en dossiers van college en gemeenteraad.
- Stimuleren van fietsgebruik bij medewerkers voor woonwerkverkeer door:
Uitbetalenfietskilometers
Stimuleren van de aankoop van elektrische fietsen voor medewerkers die deze fietsen gebruiken voor woon-werkverkeer in plaats van de wagen door vb. groepsaankoop – fietsleasing.
- Gebruik maken van Openbaar vervoer voor dienstopdrachten in functie van de bestemming.
- Aankopen van 2 CNG wagens (lichte vracht en bestelwagen) – uitgevoerd- reeds 3 + E voertuig camionette.
- Installeren van een CNG laadstation (slow fill).
- Opnemen van criteria rond lokaal voedsel in bestekteksten voor catering in de gemeenteschool.
- Opnemen van criteria rond lokale producten bij aankopen door de gemeente (korte keten acties).

3.3.2. Uitdagingen en kansen

Voor de gemeente zijn er volgende kansen en uitdagingen:

- Duurzaam aankoopbeleid
- Eigen vloot verduurzamen en delen
- Modal shift personeel
- Toepassing hernieuwbare energie

3.3.3. Doelstelling voor 2030

- We zetten maximaal in op rationeel energiegebruik en duurzaam (ver)bouwen en dit in al onze gebouwen (in bezit of gebruik). Energieneutraliteit moet daarbij worden nagestreefd, met een maximale inpassing van hernieuwbare en duurzame energietechnieken.
- Jaarlijks wordt een primaire energiebesparing van 2.09% nagestreefd (cfr Vlaams energie- en klimaatpact).
- Tegen 2030 wordt een reductie van 40% nagestreefd van de CO₂-uitstoot (eigen patrimonium) tov 2015.
- De Pinte streeft ernaar om in 2028 volledig overgeschakeld te zijn naar LED verlichting van de gemeentewegen (Vlaams regeerakkoord).
- De Pinte streeft ernaar om de mobiliteit van onze ambtenaren en schepenen te verduurzamen door het optimaliseren van het wagenpark, het verminderen van het aantal voertuigkilometers voor zowel woon-werkverplaatsingen als dienstverplaatsingen en een verbetering van de milieukeurmerken van de vloot en de gebruikte brandstoffen.
- Het lokaal bestuur zet maximaal in op een duurzaam aankoopbeleid.

3.3.4. Maatregelen en acties

Maatregel	doelstelling	Beoogde CO ₂ reductie tegen 2030 (in ton CO ₂)	Indicator
Relighting	5 gebouwen	9	daling energieverbruik
Modal shift	150.000	30	Vermindering van het aantal autokilometers gemeentelijke vloot
Reductie emissies gemeentelijke gebouwen	1027 MWh	210	daling energieverbruik
Photovoltaïsche zonnepanelen bij gemeentelijke gebouwen	2054 MWh	388	Productie groene stroom
Aankoop 100% groene stroom	4665 MWh	799	
Reductie gemeentelijke openbare verlichting	255 MWh	47	daling energieverbruik

Bovenstaande, meetbare, maatregelen worden gerealiseerd door volgende acties - <https://depinte.futureproofed.com/>

Acties	Stand van zaken
Nemen van diverse technische maatregelen om de energie-efficiëntie en het comfort voor de gebruikers van het gemeentelijk patrimonium te verbeteren door: - Verlichting aansturen dmv sensoren - Stookplaats renoveren in de gemeenteschool + relighting - Stookplaats renoveren in het ontmoetingscentrum Polderbos + herstel zonneboiler - Stookplaats renoveren in de Veldblomme en plaatsen van dakisolatie - Renovatie polderbos 2 - Verder renoveren van het gemeentehuis met het oog op het bereiken van een BEN gebouw door opnemen van duurzaamheidsvereisten in bestekken (stookplaatsrenovatie met gebouwbeheersysteem + warmtepomp en vloerisolatie + isoleren buitenschil linkervleugel) - Vervangen kranen in algemene delen van GBS en OCP door beveiligde thermostatische kranen - Vernieuwen dak turnzaal GBS + isoleren	Doorlopend In voorbereiding In uitvoering Nog op te starten Nog op te starten In voorbereiding
Nemen van diverse organisatorische maatregelen om de energie-efficiëntie en het comfort voor de gebruikers van het gemeentelijk patrimonium te verbeteren door: - Instellen van temperatuur - Verlichting enkel inschakelen indien nodig/uitschakelen aan het einde van de werkdag - Aangepaste tijdsinstellingen in functie van gebruiksuren	In voorbereiding

- Plaatsen van bewegings- en aanwezigheidsdetectie - Correcte afstelling van de verwarmingsinstallatie	
Bijhouden van een energieboekhouding	Lopend
Opleiden van de bouwverantwoordelijken rond rationeel energiegebruik	Nog op te starten
Opmaken van een masterplan voor de site Scheldevelde (huidig OCMW) waarbij rekening wordt gehouden met duurzaamheid door: Opnemen van duurzaamheidsvereisten in bestekken Opnemen van duurzaamheidscriteria vanaf de conceptfase	Nog op te starten
Onderzoeken van het potentieel aan hernieuwbare energie en warmtenetten in en rond het gemeentelijk patrimonium	Nog op te starten
Stimuleren van fietsgebruik (ook plooifietsen, elektrische fietsen) bij medewerkers voor dienstverplaatsingen	Lopend
Gebruik maken van Cambio-voertuigen als dienstwagen	Nog op te starten
Aankopen van elektrische wagens of wagens met een lage(re) CO2 uitstoot als dienstwagens technische dienst	Nog op te starten
Opnemen van duurzaamheidscriteria in lastenboeken (vb.Green Label, eco-label, bio-label, korte keten, e.a.)	Nog op te starten
Opnemen van criteria rond een donderdag-veggiedag in bestekteksten voor catering in de gemeenteschool	Nog op te starten
Verder inzetten op 'De Pinte Fair Trade Gemeente ' door: voeren van een aankoopbeleid mbt Fair Trade producten (vb. koffie) en schone kleren Fair Trade wordt een vast begrip in de scholen Ondersteunen van de huisvesting van de OXFAM wereldwinkel.	Lopend
Voeren van een permanente sensibilisatiecampagne met aandacht voor: Sensibiliseren rond afzetten van verwarming in ongebruikte ruimten (op gangen of in schepenzaal), afzetten van computers , verspilling papier ... aan de hand van pop-ups op de pc's en infoborden op strategische plaatsen en voor gebruikers	In voorbereiding
Omschakeling naar LED voor openbare verlichting	In uitvoering
Doofbeleid OV tussen 00u00 en 05u00	Lopend
Herziening Masterplan openbare verlichting	

Verwachte reductie tegen 2030

Met deze maatregelen en acties beoogt De Pinte om tussen 2020 en 2030 de jaarlijkse CO₂ uitstoot door de gemeentelijke gebouwen, vloot en openbare verlichting te verminderen met **445 ton**.

Zo verminderen we de CO₂-uitstoot voor de sector gemeente met **63 %** tegen 2030 t.o.v. 2011.

In totaal gaat het over 1.042,90 ton CO₂ in 2020 of 3,22% van de totale uitstoot op het grondgebied. Alhoewel het maar over een beperkt aandeel gaat van de totale uitstoot, liggen hier kansen om de uitstoot te verminderen en als gemeente het goede voorbeeld te geven.

- De uitstoot van de **gemeentelijke gebouwen en technische installaties** is in bovenstaande cijfers en grafieken mee opgenomen in de **tertiaire sector** en bedraagt 919,05 ton CO₂ in 2020.
- De **openbare verlichting** is wel als aparte sector opgenomen in bovenstaande cijfers en grafieken en bedraagt 123,84 ton in 2020.

3.4. Lokale productie van hernieuwbare energie

Toekomstvisie 2050

In 2050 is de transitie naar een zelfvoorzienend en veilig energiesysteem op basis van hernieuwbare energie en groene (rest)warmte voltooid. Door minder energie te verbruiken en de resterende energiebehoefte in te vullen met hernieuwbare energie, verwarmen we niet meer op basis van fossiele brandstoffen (stookolie, gas, steenkool). Tegen 2050 moet het volledige energieverbruik in gebouwen, transport, landbouw en industrie uit hernieuwbare bronnen komen. Hernieuwbare elektriciteit en groene warmte dekken de energievraag en worden maximaal lokaal geproduceerd. Waar collectieve warmtevoorzieningen mogelijk zijn, zorgen warmtenetten voor groene warmte. De inzet van biomassa wordt beperkt tot een hoeveelheid die duurzaam en lokaal beschikbaar is.

Met ongeveer 85% van het huishoudelijk energieverbruik dat naar verwarming gaat en meer dan 90% van de huishoudens die daarvoor gas of stookolie gebruiken, is er nog heel wat werk aan de winkel in de transitie naar groene warmte. Om een nuluitstoot van CO₂ te bereiken, zullen tussen nu en 2050 jaarlijks zo'n 100.000 Vlaamse huishoudens hun warmtevoorziening moeten vergroenen⁸. Er werd dan ook reeds beslist door de Vlaamse overheid om vanaf 2021 geen aardgasaansluitingen meer toe te staan bij nieuwe grote projecten van verkavelingen, appartementsgebouwen en groepswoninggebouwen⁹, ook mogen er geen stookolieketels meer verkocht en geplaatst worden. Het is ook een belangrijk actiepoint binnen het Vlaams Energie- en Klimaatpact. Om de transitie naar groene warmte mogelijk te maken, dienen gemeenten nu al na te denken over welke oplossingen er waar in de gemeente opportuun zijn. Een warmtebeleidsplan wordt best opgemaakt om een duidelijke visie te hebben op waar in de gemeente op termijn warmtenetten voorzien zullen worden en waar individuele oplossingen nodig zijn zoals warmtepompen.

Om de energietransitie mogelijk te maken, moet de totale energievraag sterk worden teruggebracht door energiebesparing en efficiëntiewinsten in alle sectoren (trias energetica). Ze moet ook slimmer gestuurd worden, waarbij lokale productie en consumptie beter in evenwicht komen. Hier speelt ook het stimuleren van opslagcapaciteit een rol, alsook de nieuwe wetgeving omtrent energiegemeenschappen die energiedelen en peer-to-peer handel mogelijk maakt¹⁰.

Door lokaal en regionaal maximaal in te zetten op duurzame energieproductie op basis van hernieuwbare energiebronnen zoals wind en zon, winnen we aan autonomie. Niet alleen heeft het lokaal bestuur hierin een belangrijke voorbeeldfunctie (zie ook 3.3), maar kan de gemeente ook andere doelgroepen (zoals bedrijven, scholen, particulieren...) informeren en stimuleren, alsook projecten faciliteren. De Provincie Oost-Vlaanderen maakte in 2009 een beleidskader wind als onderdeel van het provinciaal ruimtelijk structuurplan. Dit beleidskader geeft potentiële inplantingslocaties aan, zodat windturbines gestructureerd en weloverwogen hun plaats krijgen in het landschap. De provincie maakt ook per regio, via een participatief traject, een ruimtelijke bovenlokale energievisie "Energielandschap 2050" op. Deze visie geeft aan waar in de regio ingezet kan worden op grootschalige productie, opslag en omslag van duurzame energie.

⁸ Bron: Memorandum voor de Vlaamse verkiezingen 2019, BBL

⁹ <https://www.energiesparen.be/verwarmen/aardgas-grote-projecten>

¹⁰ <https://www.vreg.be/nl/energiegemeenschappen> : het gaat om de omzetting van twee Europese richtlijnen in een Vlaams decreet. Om energiegemeenschappen in de praktijk mogelijk te maken zijn nog uitvoeringsbepalingen en technische bepalingen nodig.

Energiecoöperaties die de baten ook voor een stuk bij de burger leggen, helpen mee om het draagvlak voor hernieuwbare energieproductie te vergroten. In die zin kunnen gemeenten een rol spelen in het opleggen van (een al dan niet verplicht percentage van) burgerparticipatie bij projecten van hernieuwbare energie in de gemeente.

De transitie naar hernieuwbare energie levert bovendien heel wat extra jobs op¹¹. Het gebruik van hernieuwbare energie in plaats van fossiele energie betekent ook een enorme verbetering van onze luchtkwaliteit met positieve gevolgen voor onze gezondheid en lagere gezondheidskosten voor de maatschappij.

3.4.1. Wat is er al gebeurd?

In hoofdstuk 2.6 staat de evolutie van HE productie beschreven.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die de gemeente ondernomen heeft en de voornaamste resultaten:

- Optimaliseren richtkader voor windturbines aan de hand van een studie naar potentieel voor windenergie op het grondgebied (in relatie tot Semmerzake);
- Initiëren van coöperatieve projecten m.b.t. hernieuwbare energie zoals het plaatsen van zonnepanelen op schooldaken;
- Opstellen van een 'zonnekaart voor De Pinte' met het oog op het selecteren van daken die zijn geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen – zonnekaart Vlaanderen;
- Organiseren van of deelnemen aan de organisatie van groepsaankopen zonnepanelen voor particulieren/bedrijven/organisaties met aandacht voor de rol van de lokale middenstand.

3.4.2. Uitdagingen en kansen voor De Pinte

Voor de gemeente zijn er volgende kansen en uitdagingen:

- Productie van groene warmte;
- Maximaal in te zetten op duurzame energieproductie op basis van hernieuwbare energiebronnen;
- Opmaak van een regionale energievisie "Energielandschap 2050" door de Provincie via een geïntegreerd, gebiedsgericht en participatief proces;
- Het potentieel voor wind in de gemeente (cfr windplan provincie met [potentiële inplantingslocaties](#));
- Het potentieel voor zonne-energie (PV, zonneboilers, warmtepompboilers, cfr maatregelentabel Vito en Vlaamse HEScan en). Uit de analyse in deel 2 blijkt nog een erg groot potentieel voor de productie van hernieuwbare elektriciteit via zonnepanelen op daken. Zo bedraagt de benuttingsgraad van de daken voor PV in 2020 slechts x% van het potentieel. (zie 2.6);
- Andere potentiële hernieuwbare energiebronnen (bv bermmaaisel, GFT, resthout uit landschapsbeheer, mest, riothermie, waterkracht ...).

3.4.3. Doelstelling voor 2030

- De Pinte stimuleert de lokale productie van hernieuwbare energie (bijv. zonne-energie, windenergie, water, kleinschalige biomassa,...) bij haar inwoners, organisaties en bedrijven en geeft zelf het goede voorbeeld;
- De Pinte ondersteunt en bevordert groene warmte (bijv. de ontwikkeling van warmtenetten, geothermie, warmtepompen,...) op haar grondgebied. Een warmtebeleidsplan zal hiervoor de basis vormen;
- De Pinte voorziet voldoende ruimte voor hernieuwbare energie. Energiebesparing komt hierbij altijd op de eerste plaats;
- De Pinte ondertekende het Lokaal Energie- en Klimaatpact tussen de Vlaamse overheid en lokale besturen en engageert zich in dat kader ook tot de volgende 2030-

¹¹ Europese Commissie (2017). Voordelen van klimaatbescherming, ec.europa.eu/clima/citizens/benefits_nl

doelstelling: opzetten van één coöperatief/participatief energieproject per 500 inwoners met een totaal geïnstalleerd vermogen van 216 MW.

3.4.4. Maatregelen en acties

Maatregel	Doelstelling	Beoogde CO ₂ reductie tegen 2030 (in ton CO ₂)	Indicator
Warmtenet: Restwarmte van industrie, zwembad,...	12000 MWh	2424	Aantal MWh geproduceerd via een warmtenet
Photovoltaïsche zonnepanelen bij huishoudens	2205 bijkomende huishoudens	2251	Aantal MWh geproduceerd via PV <10kW
Photovoltaïsche zonnepanelen bij niet-huishoudens (tertiair en overheid)			
Windturbines	2	5.500	Aantal windturbines

Bovenstaande, meetbare, maatregelen worden gerealiseerd door volgende acties -

<https://depinte.futureproofed.com/>

Acties	Stand van zaken
Stimuleren van het plaatsen van windturbines op het grondgebied waar mogelijk	doorlopend
Opmaken van een bovenlokale ruimtelijke energievisie ism Energielandschap Oost-Vlaanderen	lopend
Eén coöperatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners	Doel: 21 projecten
Opmaken van een warmtezoneringsplan mbt duurzame warmtevoorziening	Nog op te starten
Lokaal bestuur wenst voor site Polderbos een geothermie project uit te werken (serviceflats, OCP, GBS)	Nog op te starten
Oprichten energiegemeenschappen en energiedelen opstarten	Nog op te starten
Initiëren van coöperatieven voor windmolenprojecten – voldoende draagvlak nodig van de inwoners	Nog op te starten

Onderzoeken van de intergemeentelijke samenwerking met oog op de ontwikkeling van hernieuwbare energie	Nog op te starten
Promoten van hernieuwbare energieproductie door het plaatsen van zonnepanelen op daarvoor geschikte locaties	Lopend

Verwachte reductie tegen 2030

Met deze maatregelen en acties beoogt De Pinte om tussen 2020 en 2030 door de lokale productie van hernieuwbare energie een jaarlijkse besparing van **10.175 ton CO₂**.

3.5. Industrie en tertiaire sector

Toekomstvisie 2050

In 2050 is het gebouwenpark van bedrijven, kantoren, zorginstellingen, scholen, ... volledig CO₂-neutraal voor verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting. Fossiele brandstoffen zijn volledig uitgefaseerd. Dit is gekoppeld aan een transitie naar een koolstofneutrale, circulaire industrie door een combinatie van procesverbetering, restroomvalorisatie en verhoging van de energie-efficiëntie. Een doordacht ruimtelijk beleid speelt hierin een sleutelrol. Om het gebruik van materialen en energie te optimaliseren worden goederen- en materiaalstromen verknoopt in HUBs¹².

In de tertiaire sector¹³ en sector industrie is het belangrijk om op het gebouwniveau de pijlen te richten op de versnelde energetische renovatie van bestaande gebouwen, duurzame nieuwbouw, maximale inpassing van hernieuwbare en duurzame energietechnieken (zoals PV-panelen, zonneboilers, warmtepompen, warmteopslag, warmtekrachtkoppeling, ...) en rationeel energieverbruik. De Vlaamse Regering zette hiertoe een standaard uit voor de verschillende gebouwtypes (o.a. kantoren, scholen) tegen 2021, namelijk bijna-energieneutraal (BEN). Ook door de beschikbare ruimtes beter te benutten en waar mogelijk te delen onder verschillende organisaties, kan heel wat bespaard worden zowel in ruimte als energieverbruik.

Inzetten op energie-efficiëntie en duurzame energievoorziening maakt ondernemingen (zij het nu uit de tertiaire sector of uit de industrie) niet alleen weerbaarder tegen stijgende energieprijzen en energiecrisissen, maar brengt ook andere voordelen met zich mee. Ondernemingen versterken zo ook automatisch hun concurrentiepositie en door het creëren van een klimaatvriendelijk imago verhoogt de marketingwaarde, de klantenbinding, de lokale en regionale inbedding van de onderneming of het bedrijf, ...

Bedrijven kunnen met Vlaanderen een Energiebeleidsovereenkomst (EBO) aangaan, waarbij men een energieactieplan dient op te maken¹⁴. Grote bedrijven dienen een verplichte energieaudit te ondergaan (EED-audit).

Gemeenten kunnen bedrijven en organisaties verder ondersteunen via energiecoaching, informatieuitwisseling, (doorverwijzing naar) renovatie- en bouwadvies, het opzetten van innovatieve pilootprojecten of bedrijven oproepen om deel te nemen aan bepaalde projectoproepen die gelanceerd worden vanuit andere instanties,... . Gemeenten kunnen evenzeer een aantal zaken opleggen via verordenende instrumenten; bijvoorbeeld via het gemeentelijk vergunningenbeleid, het vastleggen van voorwaarden in een RUP,... .

Specifiek voor de industriële sector zullen energie-efficiëntie en procesverbetering, door het gebruik van de best beschikbare technieken (BBT) en het nuttig aanwenden van reststromen, een verdere uitstootverlaging mogelijk maken. Het VLAREM bepaalt overigens dat exploitanten van ingedeelde inrichtingen steeds de BBT moeten toepassen; zowel bij de keuze van behandelingsmethodes op het niveau van de emissies, als bij de keuze van de bronbeperkende maatregelen (bv. aangepaste productietechnieken en grondstoffenbeheersing)¹⁵.

Op het niveau van bedrijventerreinen moet er gestreefd worden naar samenwerking, gericht op het verminderen van het energieverbruik, het gebruik van reststromen (o.a. warmte en grondstoffen) en het produceren van hernieuwbare energie. Zo biedt de nieuwe wetgeving rond energiegemeenschappen¹⁶ meer kansen voor uitwisseling van energiestromen op bedrijventerreinen. Ook zijn er verschillende actoren actief in het verduurzamen van

¹² HUBs zijn centrale punten waar voorzien wordt in de opslag, verwerking, opwekking en productie van verschillende inkomende en uitgaande stromen. Die HUBs worden via slimme en duurzame logistieke systemen verbonden.

¹³ De sector tertiair omvat kantoren en administraties, horeca, handel, gezondheidszorg, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening.

¹⁴ <https://ebo-vlaanderen.be/nl>

¹⁵ <https://omgeving.vlaanderen.be/beste-beschikbare-technieken-bbt>

¹⁶ <https://www.vreg.be/nl/energiegemeenschappen> : het gaat om de omzetting van twee Europese richtlijnen in een Vlaams decreet. Om energiegemeenschappen in de praktijk mogelijk te maken zijn nog uitvoeringsbepalingen en technische bepalingen nodig.

bedrijventerreinen (bv. de POM Oost-Vlaanderen) waarmee de gemeente het partnerschap kan versterken.

3.5.1. Wat is er al gebeurd?

In hoofdstuk 2.3 staat de evolutie van de CO₂ uitstoot door de sector industrie en de tertiaire sector beschreven.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die de gemeente ondernomen heeft:

Stimuleren van verenigingen tot het uitvoeren van energetische renovaties door het verstrekken van een premie tot €3.000 (lopend)

3.5.2. Uitdagingen en kansen voor De Pinte

Voor De Pinte zijn er volgende kansen en uitdagingen:

- [Energietransitie](#)
- Innovatieve processen en technologieën
- Klimaatgezonde KMO zone

3.5.3. Doelstelling voor 2030

De Pinte zal haar tertiaire sector aanmoedigen tot en ondersteunen bij het energetisch renoveren en/of duurzaam bouwen van haar gebouwen. Hiernaast wordt maximaal ingezet op de promotie van rationeel energie- en waterverbruik, het delen van ruimtes en een maximale inpassing van hernieuwbare en duurzame energietechnieken.

De Pinte zal haar bedrijven aanmoedigen tot en ondersteunen bij de transitie naar energie-efficiënte en circulaire bedrijven.

De Pinte promoot en ondersteunt onderzoek naar innovatieve processen en nieuwe technologieën.

De Pinte kiest resoluut voor de ontwikkeling van duurzame, klimaatgezonde bedrijventerreinen met aandacht voor reststroomvalorisatie en uitwisseling van energie- en grondstoffenstromen.

3.5.4. Maatregelen en acties

Maatregel	Doelstelling	Beoogde CO ₂ reductie tegen 2030 (in ton CO ₂)	Indicator
vermindering van het energieverbruik in een gemiddeld tertiair gebouw (verwarming en elektriciteit)	5 tertiaire gebouwen	5.102	Aantal gebouwen
Warmtepompen	818 MWh	158	Aantal gebouwen uit de sector handel en diensten dat warmtepompen gebruikt

Bovenstaande, meetbare, maatregelen worden gerealiseerd door volgende acties -

<https://depinte.futureproofed.com/>

Acties	Stand van zaken
Sensibiliseren en informeren rond duurzaam (ver)bouwen en energetisch renoveren via de website, via dienst KMO en middenstandsraad door:	doorlopend

Sensibiliseren en informeren rond rationeel energiegebruik naar jongeren door: <i>Opzetten van een gerichte sensibilisatiecampagne naar de scholen (Fleece in de klas)</i> <i>Stimuleren van MOS op scholen</i> <i>Sensibiliseren naar jeugdbewegingen en sportverenigingen</i>	doorlopend
Schuifdeuren om energieverlies tegen te gaan	Nog op te starten
Stimuleren van LED verlichting (incl. sturing) door: <i>Voeren van een campagne, informeren over de voordelen</i> <i>Organiseren van of deelnemen aan de organisatie van groepsaankopen LED voor bedrijven/organisaties</i>	Nog op te starten
Stimuleren van winkels om deuren te sluiten en energieverlies tegen te gaan, om verlichting te doven 's nachts, om reclameverlichting te doven + algemene energiebesparing	Nog op te starten
Stimuleren van horecazaken om geen terrasverwarming te plaatsen of een timer te plaatsen op de terrasverwarming - samenvoegen met vorig punt	Nog op te starten
Stimuleren van scholen rond duurzame aankopen (vb. brikverpakking en aanbevelen van herbruikbare flessen) en verminderen van papierverbruik + verenigingen + bespreken op jeugdraad	Nog op te starten
Stimuleren van alle scholen om duurzame aankopen te doen en om MOS uit te rollen	doorlopend
Initiëren van coöperatieve projecten m.b.t. hernieuwbare energie en renovatie	Nog op te starten
Uitvoeren van een potentieelstudie rond het verdelen van centraal geproduceerde warmte aan de hand van een warmtekrachtkoppeliningsinstallatie via een warmtenet naar de serviceflats, de kinderopvang, het ontmoetingscentrum Polderbos, de gemeentelijke basisschool, e.a.	Nog op te starten

Verwachte reductie tegen 2030

Met deze maatregelen en acties willen we tussen 2020 en 2030 de jaarlijkse CO₂ uitstoot door de **tertiaire sector** te verminderen met **158 ton**. Voor de **sector industrie** gaat het om een jaarlijkse CO₂-reductie met **5.260 ton** tussen 2020 en 2030.

3.6. Landbouw

Toekomstvisie 2050

In 2050 is de uitstoot van broeikasgassen door land- en tuinbouw sterk gereduceerd. Land- en tuinbouwbedrijven draaien op (lokaal geproduceerde) hernieuwbare energie. Er is sterk ingezet op energie-efficiëntie. De voedselproductie is lokaler en duurzamer. Lokale productie en consumptie zijn op elkaar afgestemd. Dit leidt tot kortere ketens en het sluiten van kringlopen. Ons voedingspatroon is drastisch gewijzigd en er staan meer lokale en plantaardige producten op onze menu.

De energiegebonden uitstoot van de sector landbouw is eerder laag in vergelijking met andere sectoren. De belangrijkste CO₂-uitstoot in de landbouw is afkomstig van de verwarming van serres en stallen en het gebruik van landbouwmachines. Inzetten op energiebesparing en hernieuwbare energie (via warmtekrachtkoppeling en warmtepompen, zon, wind, of onrechtstreeks door vergisting...) zijn bijgevolg belangrijke maatregelen die kunnen zorgen voor een reductie van deze energetische emissies en de energiekost van landbouwbedrijven. Verder kunnen landbouwbedrijven ook inzetten op best beschikbare technieken (BBT) voor wat betreft hun productieprocessen.

De belangrijkste niet-energetische bronnen van broeikasgassen in de landbouw zijn de methaanproductie door de vergisting bij dierlijke spijsvertering en de mestopslag en de productie van lachgas door de opslag en aanwending van (dierlijke) meststoffen. Ook hier zijn er heel wat maatregelen voorhanden zoals een verminderde vleesproductie en eiwitdiversificatie, het verhogen van de stikstofefficiëntie, het uitwerken van een aangepast mestmanagement, koolstofopslag in de bodem, het inzetten op precisielandbouw, pocketvergisters, ... die een reductie van deze niet-energetische emissies kunnen bewerkstelligen¹⁷.

Het is dus duidelijk dat één enkele maatregel, die deze emissies aanzienlijk zou verminderen, niet voorhanden is binnen de landbouwsector. De gemeente kan zich echter richten op het stimuleren van een cluster van maatregelen, die samen tot een belangrijke reductie kunnen leiden.

De gemeente kan een meer duurzame landbouw stimuleren. Duurzame landbouw is economisch verantwoord, sociaal rechtvaardig en ecologisch leefbaar. Er worden productiemethoden gebruikt die rekening houden met het bewaren van de bodemvruchtbaarheid, bodemstructuur en biodiversiteit en er onder meer op gericht zijn om de uitstoot van schadelijke emissies te beperken. Een duurzame landbouw probeert kringlopen te sluiten en circulair te werken met een minimale input - zoals kunstmest, gewasbeschermingsmiddelen en energie - voor een maximale opbrengst. De productie van kunstmest is zeer energieverslindend. In de biologische landbouw is kunstmest niet toegelaten. De Europese Commissie formuleerde de doelstelling om tegen 2030 minstens 25% van het landbouwareaal als biologisch te certificeren. Gemeenten kunnen de vraag naar biologische en seizoensgebonden producten stimuleren en de lokale productie ervan faciliteren.

Indirect kan de uitstoot in de volledige keten van landbouwer tot consument gerationaliseerd worden door: (1) het aandeel dierlijke producten te verlagen ten voordele van (bij voorkeur lokale) plantaardige producten, (2) rekening te houden met de mate van energieverbruik in de productie, verwerking en bewaring van voeding en (3) de geografische oorsprong en transport.

3.6.1. Wat is er al gebeurd?

In hoofdstuk 2.3 staat de evolutie van de CO₂ uitstoot door landbouw beschreven.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die de gemeente ondernomen heeft:

- Acties rond korte keten
- Organisatie lokale producentenmarkt

¹⁷ Bron: voorontwerp Vlaams Klimaatbeleidsplan 2021-2030

- Werkgroep landbouw Parkbos – opstart droogteproject
- Subsidiereglement groenbedekkers en bloemenranden

3.6.2. Uitdagingen en kansen voor De Pinte

- Energietransitie
- Herwerken bestaand subsidiereglement

3.6.3. Doelstelling voor 2030

De Pinte zet in op een doorgedreven energiebesparing en toepassing van hernieuwbare energie door de landbouwbedrijven op haar grondgebied.

Daarnaast stimuleert de gemeente de landbouwbedrijven op haar grondgebied om maatregelen te nemen om de niet-energetische emissies van methaan en lachgas te reduceren. Ze stimuleert de productie van lokale plantaardige alternatieven, ook voor een dierlijke voeding.

Gemeente De Pinte ondersteunt haar landbouwbedrijven maximaal bij de omschakeling naar duurzame landbouw en voorziet ruimte voor lokale voedselproductie.

De gemeente promoot lokale, seizoensgebonden consumptie, met een lager aandeel dierlijke producten en korte ketens tussen producent en consument.

3.3.4. Maatregelen en acties

Maatregel	Doelstelling	Beoogde CO ₂ reductie tegen 2030 (in ton CO ₂)	Indicator
Warmtepompen Plaatsen van warmtepompen voor de productie van warm water en ruimteverwarming van serres	140 KWh	36	Aantal geproduceerde MWh via warmtepomp

Verwachte reductie tegen 2030

Met deze maatregelen en acties beoogt de gemeente om tussen 2020 en 2030 de jaarlijkse CO₂ uitstoot door landbouw te verminderen met **36 ton**.

3.7. Andere

Er zijn ook kansen waar het lokaal bestuur op kan inspelen die niet aan een specifieke sector te koppelen zijn. Denk aan algemene maatregelen die het draagvlak verhogen, of maatregelen gericht naar consumenten die gaan rond consuminderen of het stimuleren van korte keten, acties die inzetten op het stimuleren van een circulaire economie (delen, hergebruik, repareren,...), ...

3.7.1. Wat is er al gebeurd?

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste acties die De Pinte reeds ondernomen heeft:

- Korte keten acties
- Fair trade gemeente
- Lokale productenmarkt
- Ondersteuning Repair café

3.7.2. Uitdagingen en kansen voor De Pinte

- *Circulaire economie stimuleren*
- *Voedselverspilling tegengaan*

3.7.3. Doelstelling voor 2030

De gemeente zet in op:

- Circulaire economie
- Tegengaan van voedselverspilling
- Korte keten initiatieven stimuleren

3.7.4. Maatregelen en acties

Maatregel	Doelstelling	Beoogde CO ₂ reductie tegen 2030 (in ton CO ₂)	Indicator
Reductie van huishoudelijk afval	1280 ton	9	Daling hoeveelheid restafval
Voedselverspilling voorkomen	500 ton /jaar	1600	Aantal voorkomen ton voedselverspilling
Ecologische corridors	2 km ²		verschillende groenzones in de stad met ecologische corridors te verbinden
Bevordering van stedelijke groenzones	2 km ²	0,02	Aantal bijkomende oppervlakte groenzones

Hoewel de impact van de bovenstaande maatregelen ingeschat kan worden, werd gekozen om deze niet mee te nemen in de berekeningen. Deze meer indirecte maatregelen worden immers niet meegeteld binnen de scope van het Europese Burgemeestersconvenant (*aangegeven als "scope 3" maatregel in de Futureproofedcities tool*).

Bovenstaande, meetbare, maatregelen worden gerealiseerd door volgende acties -

<https://depinte.futureproofed.com/>

Acties	Stand van zaken
Voeren van een algemene klimaatcampagne met o.a. Verspreiden van een klimaatkalender (zoals de afval-kalender) met daarop alle nuttige informatie rond acties in de gemeente	doorlopend
Werven en ondersteunen van vrijwilligers die zich willen inzetten voor het klimaatverhaal en duurzame mobiliteitsverhaal (klimaatambassadeurs, ...)	Opgestart
Vergroenen van de gemeente (lopend) door in te zetten op: Vergroenen van pleinen en rotondes en wijkpleintjes Landschapsbeheerplan Groene accenten en herinrichten plein rond gemeentehuis	Opgestart
Opnemen van duurzaamheidsvoorschriften (vb. in functie van een minimum hoeveelheid groen of waterdoorlaatbaarheid) voor het verstrekken van vergunningen	Nog op te starten
Ondersteuning van een repair-café	Doorlopend
Promotie van de afhaalpunten van de groentenpakketten bekendmaken van campagnes zoals rechtbijdeboer.be en lekkeroostvlaams.be organiseren van workshops rond hergebruiken promoten van biologische landbouw, gesloten kringlopen en composteren	Nog op te starten

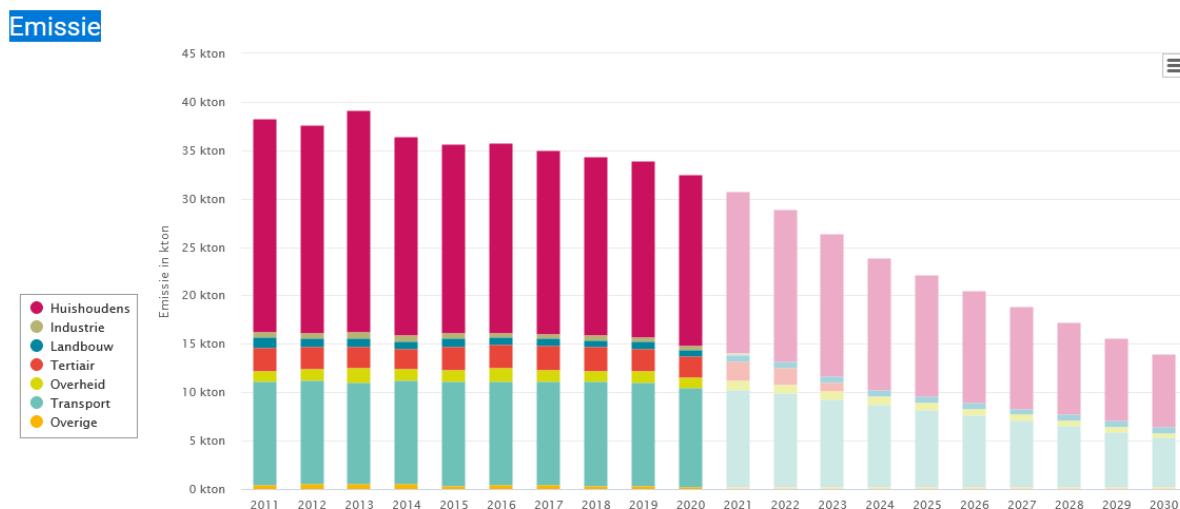
4. Samenvatting

De totale CO₂ uitstoot op het grondgebied van De Pinte (zonder snelwegen) bedroeg 38.219 ton in 2011 en daalde tot 32.437 ton in 2020 (de laatst beschikbare meting). Dit is een daling van 15%. In 2020 waren de huishoudens verantwoordelijk voor het grootste aandeel van de uitstoot op het grondgebied (54,4%), gevolgd door het transport (31,2%). De tertiaire sector is verantwoordelijk voor 9,7% van de CO₂-uitstoot. Hierin zit ook de uitstoot van de gemeentelijke gebouwen vervat. Tot slot is er nog de CO₂-uitstoot van de sectoren landbouw (2,0%), industrie (1,4) en de gemeentelijke openbare verlichting (0,4%).

Met de doelstellingen, maatregelen en acties opgenomen in dit plan wil lokaal bestuur De Pinte, over alle sectoren heen, de CO₂ uitstoot op het grondgebied verminderen met **83% in 2030 t.o.v. 2011 of 80% t.o.v. 2020**. Daarbij zal ingezet worden op enerzijds een sterke vermindering van het energieverbruik en anderzijds een toename van de lokale productie van hernieuwbare energie. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de beoogde procentuele CO₂ reductie binnen elke sector.

In figuur 1 wordt de evolutie van de CO₂-emissies grafisch weergegeven. Tot 2020 is de evolutie gekend (zie hoofdstuk 2). Op het grondgebied van De Pinte is tussen 2011 en 2019 de uitstoot (zonder snelwegen) met 15% gedaald. De impact van de maatregelen opgenomen in dit klimaatplan voor de periode 2020-2030, werd ingeschat met behulp van de Futureproofed Cities tool.

Figuur 15: Verwachte evolutie van de CO₂ emissies in De Pinte op basis van de beschikbare CO₂ inventarissen (2011-2019) en de maatregelen uit het klimaatplan (2020-2030)

In dit plan vind je in hoofdstuk 3 de verwachte CO₂ reductie tegen 2030 per maatregel en de achterliggende doelstellingen. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de beoogde CO₂ reductie per sector tussen 2020 en 2030 met de geplande maatregelen.

Tabel 5: Beoogde jaarlijkse besparingen per sector in 2030 ten opzichte van het jaar 2020

SECTOR zoals opgenomen in het Burgemeestersconvenant	CO ₂ REDUCTIE ton/jaar
Gemeentelijke gebouwen en voorzieningen (inclusief openbare verlichting)	1.453
Tertiaire sector	5.260
Huishoudens (= residentiële gebouwen)	8.429

Transport (inclusief gemeentelijke vloot, zonder snelwegen)	2.838
Lokale elektriciteitsproductie	7.751
Lokale warmte/koude productie	2.424
Landbouw	102
TOTAAL	36.830

5. Bronnen

www.provincies.incijfers.be

Provincie Vlaams-Brabant (2021, augustus). *Model SECAP – mitigatie, werkversie*.

Provincie Limburg (2019, september). *Model Gemeentelijk klimaatactieplan 2030*.

FOD Volksgezondheid - DG Leefmilieu Dienst Klimaatverandering (2021, mei). *Scenario's voor een klimaatneutraal België tegen 2050*. Geraadpleegd op 6 december, 2021 op https://klimaat.be/doc/brochure_2050_NL.pdf